

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
József kir. herceg-utca 1. (Bikabérlőház).
Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
XX. évf. 294. sz. 1943. december 29 szerda

Előfizetési ár: havonta 5.20 P. negyed-
évre 15.— pengő. — Egyes szám ára:
hétköznap 20 fillér, vasárnap 40 fillér.

Hirdetmény a tejutalványok és tejjegyek kiosztásáról

Hírek, nyilatkozatok a nyugati invázió lehetőségéről és a háború végéről

Zsitomirnál és Vitebszknél megakadt a szovjet nagy támadása
Dél-Olaszországban elkeseredett harcok után a németek kiürítették Ortona
romjait és újabb állásokban helyezkedtek el — Göbbels: Döntő az 1944. év,
de a háború sokáig, sőt talán nagyon sokáig tart

A nyugati invázió lehetőségéről és a háború időtartamáról folyik most legtöbb szó a nemzetközi életben és a hadviselő felek körében.

A helyzet megismeréséhez legjobb mód, ha az illetékes tényezők nyilatkozatait vesszük sorba.

Berlini jelentés szerint német katonai megfigyelők az utóbbi időben nyíltan beszélnek a nyugati invázió lehetőségéről. Ezzel kapcsolatosan rámutatnak arra, hogy az Atlanti-fal elég erős ahhoz, hogy a támadók számára „halál-fallá” váljék, amely előtt az esetleg tömegei halmozódniának fel. A szövetséges táborban eszközölt különböző kinevezéseket és változásokat Berlinben figyelemmel kísérik. Eisenhower tábornokot, mint az európai szövetséges hadsereg főparancsnokát az invázió első embereként emlegetik.

A berlini Wilhelmstrasse kedden állást foglalt az ellenség inváziós terveivel szemben. Utaltak arra, hogy az utóbbi 24 óra alatt mintegy 20 oldalt kitevő információs anyag tárgyalja az invázió kérdését. Maga Eisenhower nem kevesebbet jelentett ki, mint azt, hogy 1944-ben meg fogja nyerni a háborút.

Algiri jelenés szerint Eisenhower amerikai tábornok sajtóterületen tett nyilatkozatában annak a véleményének adott kifejezést, hogy az európai háborút 1944-ben megnyerik, ennek előfeltétele azonban, hogy az Atlanti-óceán partján levő népek erőfeszítései ne csökkenjenek és az utolsó csapásra minden erőt megfeszítsenek. Ha az arcvonalon és otthon minden férfi és minden asszony megteszi kötelességét, akkor szerinte a jövő évben legyőzik Németországot.

Új főparancsnoki kinevezésével kapcsolatban Eisenhower rendkívül tartózkodóan és szerényen nyilatkozott. Az idő meg fogja mutatni — mondotta —, hogy alkalmas vagyok-e a parancsnoki tisztségre. Az olasz arcvonallal kapcsolatban Eisenhower kijelentette, nem helyes annak feltevése, hogy ezt az arcvonalat most már elhanyagolják, hogy végül is megmerevedésbe süllyedjen.

A szövetségesek olaszországi előfárásának gyorsasága attól függ, hogy mennyi további erőstísi irányítanak oda a németek. Szerinte

jelenleg 11 német hadosztály áll az olasz arcvonalon.

Új feladatai közül elsőnek Eisenhower a síma, surlódásmentes együttműködés létrehozását mondta, hogy ugyanolyan kimagasló mértékben érvényesüljön, mint ahogy a földközítengeri haditerületen érvényesült. Tudom — jelentette ki végül Eisenhower —, hogy óriási feladat áll előttünk, de teljesíteni fogjuk.

„Az új esztendő a döntés éve lesz, de valószínűleg nem hozza meg az európai háború végét” — ez a lényege azoknak a nyilatkozatoknak, amelyeket a közelgő új évvel kapcsolatban német vezető személyiségek adtak Georg Schroedernek, az „Europapress” főtudósítójának.

Dr Josef Göbbels birodalmi propagandaminiszter nyilatkozatában a következőket mondta:

„A homba- és idegháborúban elszünetelt kudarcok és vereségek után az angolok és amerikaiak 1944-ben kénytelenek lesznek a legnagyobb kockázatot vállalni: a nyugateurópai inváziót. Mi már egy éve hideg elszántággal várjuk ezt a fejleményt és az elmúlt tizenkét hónap alatt hadászatiunkat ennek megfelelően irányítottuk. Készen állunk a nagy csatára és mivel tudjuk, hogy létező forog kockán, fegyvereink a végsőkig elszánt katonák kezében kivívják a győzelmet. Akkor az egész világ számára nyilvánvalóvá válik, amit ma minden német tud, hogy a birodalom legyőzhetetlen, bármilyen hosszú ideig is tart a háború. Megbarátkoztunk azzal a gondolattal, hogy a háború sokáig, sőt talán nagyon sokáig tart. Éppen ezért nem mondok, hogy az 1944. év a háború végét hozza meg Európában. Döntő lesz azonban ez az év arcvonalakozásán, hogy ki lesz a győztes a háború utolsó napján.”

Hull amerikai államtitkár kijelentette a hétfői sajtóterületen, hogy az európai háború 1944-ben véget érhet, feltéve, hogy az egyesült nemzetek minden népe még jobban fokozza erőfeszítéseit és még nagyobb lesz az egység közöttük. Hull azonban ismét elintett a túlságos derűlátástól.

A KELETI FRONTON

a szovjet karácsonyi offenzívája nem érte el célját, a döntő át-

rést. Mint a keddi német hadijelentés közli, a zsitomiri térségben kemény harcokban a németek felfogták az oroszok nagy támadását, Kirovgrád felett pedig ellentámadást indítottak.

A másik súlyponton, Vitebszknél támadások és ellentámadások váltakoznak, a szovjet újabb át-törési kísérleteit a németek elhárították.

Német katonai körök szerint tegnap már bizonyos fokú lanyhulás állt be az ellenséges támadások hevesességében, ami a német ellenintézkedésekre vezethető vissza.

A Scharnhorst az utolsó gránátig tüzelt és lengő zászlóval süllyedt el

Berlin, december 28. (NST.) A német haditengerészet főparancsnoksága hétfőn este a következő részleteket közölte a Murmanszk felé tartó ellenséges hajókaraván elleni támadásról:

— Már néhány nappal ezelőtt a német légi felderítés észrevett egy ellenséges hajókaravánt, amely Murmanszk felé tartott. A karaván hajói fegyvereke, és élelmiszereket szállítottak. Ezért a német haditengerészet egy harci csoportját vetették harcba a hajókaraván ellen. Az északi fok magaságában az ellenséges hajókaravánt harca kényszerítették. A látás az időjárás következtében korlátozott.

December 26-án 11 óra felé a Scharnhorst csatahajó, amelyen By ellentengernagy, a romboló hajóraj vezetője, mint az egész harci csoport parancsnoka tartózkodott, harci érintkezésbe került az ellenséges hajókaravánt biztosító erőkkel, amelyek rombolókból és cirkálókból állottak. Rövid idővel a harc megkezdése után egy

Német hadijelentés

A német véderő főparancsnoksága közli:

Vadászrepülőek a kercsi tengerszorosban elsüllyesztettek egy szovjet gyorsnaszádot.

Dnyepropetrovsktól délnyugatra és Kirovgrádtól délkeletre ellenlökésekkel visszavertük a szovjet csapatok támadásait. Saját támadásaink Kirovgrádtól északra kedvezően alakultak. Zsitomir harci térségében tovább tartott az ellenség erős nyomása hétfőn is. Húsz ellenséges

DEL-OLASZORSZÁGBAN

az angolszások nagy túlerővel támadnak. A hadianyagban és emberben való számbeli fölényt a németek rugalmas védekezéssel egyenlítik ki. Egyes pontokat csak eddig védnek, míg harcászatiilag arra szükség van.

Ezen a fronton Ortona volt az utóbbi héten a harcok kritikus pontja. A német hadijelentés tegnap közölte, hogy miután az ellenségnek nagy veszteségeket okoztak, kiürítették Ortona romjait és közvetlenül a várostól északnyugatra újabb állásban helyezkedtek el.

ellenséges nehéz egység is beavatkozott az ütközetbe. A harc folyamán az ellenségnek sikerült megsebesítenie további nehéz egységeket harcavonlójára, amelyeket a rossz látási viszonyok következtében először nem vettek észre. Több óráig tartó igen kemény harc után a Hintze sorhajókapitány parancsnoksága alatt álló Scharnhorst csatahajó az ellenséges erők körülvették és a hajó este 19 óra 30 perckor lengő zászlóval elsüllyedt, miután az utolsó gránátig tüzelt és súlyos károkat okozott az ellenségnek. A vállalkozásban résztvevő többi német hadihajó nem szenvedett veszteséget. A Scharnhorst csatahajó legénységének sorsáról a hozzátartozókat értesítik, míhelt hírek érkeznek.

Amsterdam, december 28. (NTI.) A newyorki rádió szerint a tenger-nagyi hivatal közölte, hogy a Scharnhorst csatahajó elleni harcban 42 angol repülőgép veszt el. Rombolókban is voltak veszteségek. (MTI.)

páncélost megsemmisítettünk. Recicától északnyugatra csapataink ellenséges ellentámadások visszaverése után megjavították állásaikat.

Vitebszk harci térségében a szovjet csapatok ismételt áttörési kísérletei elkeseredett harcokban összeomlottak. Saját ellentámadásaink az ellenséget több helyen visszavetették.

A Zlobintól délre lezajlott eredményes elhárító harcokban kiütötte magát a thüringon-

hesseni megerősített gyaloghadosztály von Oriola gróf altábornagy vezetésével.

A délolaszországi arcvonalon a nyugati szakaszon csak helyi jellegű harcok voltak. Venafrotól északra nagy túlerőben lévő ellenséges erők támadása következtében súlyos harcok után elvesztettünk egy magaslatot.

Ortona szakaszán csapataink, miután az ellenségnek a legnagyobb veszteségeket okozták emberben és hadianyagban, kiürítették Ortona romjait és közvetlenül a várostól északnyugatra újabb állásokban helyezkedtek el. (MTI)

Nagy páncélos csaták Zsitomirnál

Berlin, dec. 28. (Interinf.) A zsitomiri nagy téli csatába a szovjet páncélos kötelékeinek tömegét hétfőn is Kiev és a zsitomiri gépkocsi úttól délre vetette harcba azzal a megbízással, hogy a német vonalakat dél felé és délnyugat felé törjék át. Igen súlyos, naphosszat tartó harcokban, amelyek során nagy páncélos csaták alakultak ki, a német védők a szovjet előretolását rugalmas hadviselésükkel mindenütt fel tudták fogni és megakadályozták minden áttörést. Az átmenetileg bezárt német részkötelékek kiverkedtek a saját vonalaikba való vissza-térést minden fegyverükkel és harci eszközükkel, a szovjetnek pedig jelentékeny és súlyos vérvesztéseket okoztak.

Zsitomirtól délkeletre a szovjet megkísérelte, hogy lerohanjon egy német reteszállást, a támadás összeomlott. Bár az időjárás nagyon kedvezőtlen volt, a német repülőek hétfőn is beavatkoztak a gépkocsi út körül folyó harcokban. A hézag nélküli támadásokkal szétzúzták a szovjet páncélosok több gyülekezését és nagy veszteségeket okoztak a szovjet lövész kötelékeknek. Zsitomir környékén 38 páncélos semmisítették meg. (MTI)

Fontos tudnivalók!

Hirdetmény a farsangi táncmulatságok és táncestélyek beültetéséről. — (3).

Hirdetmény a margarin kiosztásáról. — (4).

TOKES FOTO
MŰVÉSZI KÉPET KÉSZIT

VASÁRNAP IS NYITVA

Nagy küzdelem Vitebszk bírtokáért

Berlin, december 28. A vitebszki német bástya ellen irányuló ellenséges roham jellege nem vál ozott és továbbra is ez a legfontosabb ellenséges erőfeszítés. Miután az ellenség december 24-én túlhaladt Gorodek helysége, a hét végén az eddiginél is hevesebben Vitebszkiől északnyugatra igyekezett támadni. Ugyanakkor kelet

felől is fokozta frontális nyomását és végül délkelet felől is átkaroló támadást indított, úgy-hogy három oldalról összpontosított támadás folyik a város ellen. A támadás mindenestre a német csapatok kemény ellenállása következtében eddig bizonyára nem egészen az ellenséges vezérkar kívánsága szerint folytatódott.

Fanatikus harcolnak a német katonák az olasz fronton

Genf, dec. 28. (NTI) Londonból jelentik: Az Exchange Alexander tábornok főhadiszállásáról jelentést közöl, amelyben a 8. hadsereg egyik alezredese leírja a német csapatok szívós védőharcát az ortonai csatában. A többek között ezeket írja: *Fanatikus elszántsággal harcolnak az utolsó emberig és utolsó golyóig és ha elfogy a lőszerük, muszáj kézzel védekezni, puska-*

tussal vagy szuronnyal és követel vagy tegeledarabokat dobálnak az ellenségre. A katonák harci elszántsága az önkivételig fokozódik, mert a nemzeti szocializmus fanatikusai, akik nem ismerik ezt a szót, hogy megadás. Az angol tiszt leírja még, hogy a német védők nem válogatnak az eszközökben, hogyan pusztítsák a kanadai katonákat. (MTI)

Péter, Tito, Mihajlović

Zürich, december 28. (MTI) Kairóból jelentik: Kairói beavatott jogszóló körökben kijelentik, hogy Péter király belátható időn belül visszatérhetne Jugoszláviába, hogy személyesen megkísérje az egymással ellenségesen szembenálló két fél között a meg-egyezés létrehozását. A király — mint kijelentik — ennek a céljának elérésére hajlandó magára vállalni a nagy felelősséget, amellyel ez az utazás járna. Mihajlović és Titonak szükségük van egymásra, bár különösen heves ellenséges viszonyban vannak. A szövetségeseknek is szükségük van mindkettőjükre. Tito számára a királlyal való megegyezés minde-kelebb azért fontos, mert ez párt-híveket biztosítana számára a szerb lakosságnak olyan rétegéből, amely eddig a királyi család mellett állt és nem volt hajlandó a népfelszabadító hadsereghez csatlakozni. Feltűnő, hogy a száműzött kormány rendelkezésére álló tájékoztató iroda újabb nyilatkozatot adott ki, amelyben a jugoszláv partizánok sikereit Mihajlović számára írja. E közlemény szerint a német ellenakciók értelmesebbek és a gerillacsapatokat a megsemmisítés fenyegeti. Szerbiában nagy bolgár erők nyomulnak be és megkísérelték, hogy elsősorban a fontos összekötő utakat tisztogassák meg a gerillacsapatoktól.

Lisszabon, december 28. Kairóból jelentik az angol hírszolgálati iroda: A Kairóban élő jugoszláv királyi kormány hétfői közlése szerint „Mihajlović különítményei tekintélyes veszteségeket szenvedtek az elmúlt pár napon a Dinári —Velebit-vonalon, a Mihajlović tábornok parancsnoksága alatt harcoló jugoszláv hadsereg és a partizánok küzdelmének sorsközös-sége különös világossággal rajzolódi ki. Livno és Dovo elvesztése — a két várost mintegy 10 napja a partizánok vésztették el — és Mihajlović csapatainak visszavonulása a dinári vidéken veszélybe sodorta a két küzdő csoportot”. (MTI)

Berlin, dec. 28. (NTI) Az észak-kelet-boszniai kommunista bandák szétverése tervszerűen folytatódik. Az eddig beérkezett jelentések szerint az ellenség a három utolsó napon 589 halottat és 442 foglyot vett. Kelet-Boszniában a két karácsonyi ünnepen 338 halottat vésztettek a banditák és 205 foglyot hagytak hátra. Közép-Albániában a kommunista banditák 33 halottat és 334 foglyot vésztettek. Ezek legnagyobb részét Badoglio olaszok. Észak-Horvátországban a kommunista bandák 45 halottal és 25 fogollyal fizettek rajtatűsért. Észak-Montenegróban halottakban és súlyosan sebesültekben 50 embert áldoztak a kommunisták. (MTI)

Német erősítések a Dodekanezosi szigeteken

Zürich, dec. 28. (MTI) Lisszabonból jelentik: A török sajtó közölte, hogy a német csapa-

tok továbbra is erősítéseket küldenek a Dodekanezosi szigetekre.

Japán-amerikai háború

Tokió, dec. 28. A császári főnadszálás közli: 1. Megszálló csapataink december 26-án heves harcban állnak ellenséges csapatokkal, amelyek Új-Britannia nyugati partján a Cap Gloucester-fok közelében szálltak partra. 2. A tengerészet légierei december 26-án meglepő támadást intéztek a Borgen Bay-öbölben egy ellenséges hajókaraván ellen és a következő eredményeket érték el: Elszállították két nehéz cirkálót és két nagy szállítóhajót. Megrongáltak három nagy szállítóhajót, amelyek valószínűleg szintén elsüllyedtek. Lelőttek 20 ellenséges repülőgépet, ezek közül 15-nek a lelovását teljes biztonsággal megállapították. Japán részről a veszteség ebben az ütközésben 17 repülőgép volt, ezek nem tértek vissza támaszpontjukra. 3. December 27-én a tengerészet légi erők ellenséges hajókat és berendezéseket támadtak a Cap Marcus-fok közelében és a következő eredményeket érték el: Elszállították két különleges

szállítóhajót, amelyek zsúfolásig meg voltak rakva csapatokkal, továbbá két motoros torpedónaszádót. Lelőttek 18 repülőgépet: ezek közül 14-nek a lelovását teljes biztonsággal megállapították. Három helyen a ledobott bombák tüzvészket idéztek elő. Japán részről a veszteség hét repülőgép; ezek még nem tértek visszátámaszpontjukra. 4. A tengerészet légierei december 27-én harcra készen álló ellenséges alakulatot, amely Rabaul ellen támadt. A légiharcban 23 gépet lelőttek; ezek közül 15-nek a lelovását teljes biztonsággal megállapították. Japán részről a veszteség hat repülőgép volt; ezek még nem tértek vissza. (MTI) Tokió, december 28. (Német TL) Mint a Domei-iroda jelenti, a japán haditengerészet egységei december 15—27-ig Új-Britannia területén több mint 113 ellenséges hadihajót, szállítóhajót, és más hajókat süllyesztettek el és lelőttek 212 repülőgépet. (MTI)

Roosevelt utasította a hadügyminisztert a vasútak átvételére

Amszterdam, dec. 28. Roosevelt elnök utasította Stimsonot, hogy vegye át a vasútat — jelenti a brit hírszolgálat Washingtonból. A brit hírszolgálat jelenti Washingtonból, hogy a nem kísérő személyzetet beosztott vasúti

munkások tizenöt szakszervezete visszavonta a sztrájkfelhívást. Most már csak három vasútszervezetnek kell határoznia arról, hogy sztrájkbalép-e december 31-én. E három szakszervezetnek a vonatkísérő-szolgálatot teljesítő vasutasok a tagjai. —

Benes Teheránban

Lisszabon, dec. 28. Mint a teheráni rádió jelenti, Benes Londonba utaztában Teheránba érkezett. (MTI) Zürich, dec. 28. Londonból jelentik: Londoni csehszlovák körökben úgy tudják, hogy Benes Moszkvából Londonba való vissz-

szautazása folyamán néhány napra Algirban megállapodik, hogy ott De Gaulleval megbeszéléseket folytasson. Hazatérő útja folyamán Benes Teheránban és Kairóban is több napot szándékozik tölteni.

Másfélmillió lengyel és balti ember sorsa a Szovjet-Unióban

Genf, dec. 28. (NTI) Londonból jelentik: A Szovjetunió belsejében elhurcolt lengyelek sorsáról panaszkodók a Manchester Guardianhoz intézett levelében Elmer Dangerfield. Levelében kijelenti, hogy rá akarja irányítani a brit közvélemény figyelmét egy nagy s jóformán ismeretlen tragédiára. A háború nagy tragédiáján belül másfélmillió lengyel és balti ember sorsáról van szó, akiket a szovjet elhurcolt. Ezeket az embereket marhaszállító-kocsikban százezerszámra vitték az ázsiai és sarkvidéki Oroszországba. Sokan már útközben elhaltak. Akik kibírják a nélkülözéseket, fogházakba vagy munkatáborokba jutnak, mások pedig szovjet bányatelepekre, téglavetőkbe, vagy fűrésztelepekre kerülnek. A túlerőteltéstől

betegségben és koplalásban ezek pusztulnak el, főként öreg emberek és gyermekek. Az elhurcoltak között voltak földművesek, munkások tanárok, orvosok ügyvédek többnyire családokkal, akiknek barakkokban, gödrökben, sőt sertésólakban kell lakniuk, semmiféle gondozásban nincs részükhöz. Aki nem tud dolgozni sem bért, sem élelmet nem kap. A halálzási arányszám a gyermekek között megdöbbentően nagy, 20—30 százalékát meghaladja. Az elhurcolt balti gyermekek közül mintegy 30.000 vésztette életét. A Manchester Guardian a hozzá-intézet levélhez fűzött megjegyzésben ezeknek a foglyoknak a baltiaknak és lengyeleknek a sorsát reménytelennek mondja.

Megszavazták a rendkívüli török hadikölcsönt

Ankara, december 28. A nagy nemzetgyűlés hétfőn szavazott és a 130.000.000 török lírás rendkívüli kölcsönről szóló törvényjavaslatot

tárgyalta. A hadügyi célokra szánt kölcsönt az országgyűlés megszavazta. A nagy nemzetgyűlés legközelebbi ülése január 3-án lesz.

Délolaszországi gyermekeket visznek „üdülni” a Szovjetunióba

Róma, dec. 28. (NTI) Mint a római rádió közli, a Szovjetunióba küldendő délolaszországi gyermekek második csoportjának előkészítői munkálatai csaknem teljesen befejeződtek. A délolaszországi gyermekeket szállí-

tó első hét hajó Siracusa kikötőjéből indult el, a mostani csoportot Catanaiából akarják útnak indítani. A catanai kikötő rakodópartjánál már több nagy szállítóhajó készen áll. (MTI)

Eltűnő magyar árnyak nyomában

Bismarck magyar barátja.

Érdekes, hogy egyes történelmi szereplők élete milyen hiányosan maradt meg a mai ember emlékezetében. Életük egy részét mindenki ismeri. Másik részéről azonban sokszor senki sem tud. Iskolapéldája e téves történelmi érdeklődésnek Klapka György tábornok esete is, akiről mindenki tudja, milyen vitéz honvédegen-rális volt 1848-ban, de már jóformán alig tudják, milyen jelentős politikai szerepet játszott hosszú évtizedekig: 1849-től 1892-ig. H. Klapka és Bismarck tervei sikerültek voltak, egész másképp alakulhatott volna nemcsak Magyarország, de az egész Dunamé-rence történelme.

Klapka György egész élete csupa szélsőség és ellentét volt. Polgári sorban álló családból származott. Minden vágya az udvar volt, a testőrség elérése volt. — Apja, Klapka József szegény ember volt élete elején. Később jobb módra tett szert és polgármester lett belőle. Csakhamar nemeslevelet szerzett magának, s így fia előtt nyitva áll az udvarba vezető út. Még alig száradt meg a tinta Klapkákéj újsülött nemesi levelén, Klapka György már Bécsben hordja a nemesi párdúc-kacagányt. Tűzér, majd „bombázsi” lett, így nevezték akkoriban a nehéz tüzérség egyrészt, végül is, mint fiatal tiszt, valamivel 1848 előtt nyugdíjba lépett. Klapka negyvenéves szereplése közismert. Az első perctől

kezdvé Kossuth zászlaja alá állott. Harmadszor megverte — már mint magasrangú hedseregparancsnok — Schlick osztrák generális. Később Kossuth hadügyminisztere lett és Komáromnál, Haynau előtt, mint utolsó honvéd tette le a fegyvert. Azután Törökországban, majd Svájcban, végül Londonban élt. Bismarck és Garibaldi terve ekkoriban az volt, hogy az osztrák császárságot belülről és kívülről egyszerre robbantják fel. Ehhez kellett az olaszországi magyar légio és Klapka szervezete-tehetsége. Míg Itáliában Türr és Tüköry szervezkedtek, Bismarck különös bizalmasa Klapka tábornok lett. Moldován át fegyvereket csempészték be az országba; idehaza pedig egy Almássy nevű földbirtokos szervezte meg a honvédeket. Nevezetesen Klapka nevére vitte a hírt Kossuthnak Olaszországra: jöhetnek a fegyverek Itáliából is! Azonban a fegyvereket rosszul csomagolták. Így a rendőrség rájött a dologra, az összeesküvést elfogták és súlyosan el is ítélték őket.

Klapka továbbra is összeköttetésben állott Londonból és Genf-ből Bismarckkal. Bismarck tudta, hogy előbb-több le kell számolnia a Habsburgok hatalmával, ha Poroszország vezető szerepét biztosítani akarja. Bismarck Ottó előbb az északi dán szomszédot intézte el rövid háborúban, majd Béccsel kezdett tervelben foglalkozni. Emlékiratában bőven megírja, milyen tervei voltak Magyarországgal és a Klapka légio-val. Járt is Budapesten, sőt pár szót még magyarul is megtanult. Amikor azután olaszországban sehogysem akartak előbbre jutni a magyar légio ügyel, Kossuth is egyre reménytelenebb lett, — a magyar emigránsok már csak Poroszország felé tekintettek. Bismarck és Klapka nagy reményeket szöttek, egyszerre akarták Ausztriát megromadni. De

DEBRECZEN 1943 XII. 29.

nem így lett. Elkövetkezett 1866. és Ausztria Könyörgésével mindjárt a háború kezdésén döntő vereséget szenvedett Bismarck és I. Vilmos seregeitől. A bécsi császár békét kért, a magyar felkelésre tehát már nem volt szükség Poroszországnak.

Ilyen körülmények között Klapka is kemény leveleket váltott Kossuth-tal. Később, a kiegyezés után, hazajött és Budapesten telepedett le. Ferenc József amnesztiát adott neki, Bismarck egykori barátja feladva a reménytelen harcot, a kiegyezés mellé állt és még országgyűlési képviselővé is váltott. Illava választotta meg követének az egykori negyvenéves hadügyminisztert. Csendben, békesé-ében halt meg, 1892-ben. „Emlé-keimből” című önéletrajza egy bőles ember élettapasztalatait tárja fel előttünk.

Kerekesházy József.

Rövid táviratok

Bukarest, dec. 27. (NTI) Egy minisztertanácsi határozat alapján Viktor Budeanutt, a londoni román követség volt kulturális attaséját megfosztották román állampolgárságától és minden ingó- és ingatlan vagyonát elkobozták. (MTI)

Zürich, dec. 27. (MTI) Chiassóból jelenti a Basler Nachrichten: A fasizta köztársasági sajtó hivatalosan közli, hogy Giovanni Rovedát, az ismert szakszervezeti vezetőt Rómában egy jezsuita kolostorban letartóztatták.

Vichy, december 28. (Német TL) Abetz német nagykövet kedden délután a német birodalmi kormányának Pétain tábornagnál működő külön kiküldöttjével megérkezett Vichybe. Pétain fogadta a két diplomatát. (MTI)

Ankara, dec. 28. Rauf Orbay londoni török nagykövet Ankarába utaztában vasárnap Kairóba érkezett. (MTI)

Háborús költséghozzájárulás és jövedelmi többletadó

Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter költségvetési expozéjában már bejelentette, hogy a háborús kiadások és a megnövekedett állami szükségletek fedezésére háborús költséghozzájárulás és jövedelmi többletadó kíván vezetni. Az „Ellenőr” című közgazdasági lap karácsonyi számában úgy értesül, hogy az erre vonatkozó javaslatok elkészültek. A háborús költséghozzájárulást mindazok a természetes és jogi személyek fizetik, akik vagyonuk 1943 december 31-ével számított forgalmi értéke meghaladja a 75.000 pengőt, valamint a társulati adó alá eső összes vállalatok sajtó-tökéjük nagyságára való tekintet nélkül. Az adókulcs a természetes és vagyonadó alá eső jogi személyeknél 1.5—6 százalék, a társulati adó alá eső vállalatoknál 5—10 százalék.

A háborús költséghozzájárulást részletekben kell megfizetni. Ennek az új adómnemnek is érvényesítik a szociális szempontokat.

A jövedelmi adótöbblet kivételével az alap az 1937—38—39-es évek jövedelemátlagja és az 1943-as év jövedelme közötti különbség lesz. Alapvető, hogy adómentes lesz az 1937—39-es átlagjövedelem egyharmaddal növelt összege. A jövedelem 18.000 pengőig, illetve az időközben áremelkedésekre való tekintettel egyharmaddal növelt értékhatárig, vagyis 24.000 pengőig mentes a többletadó alól. Ha tehát valakinek 1937—39-ben évi átlagjövedelme pl. 30.000 pengő volt, 1943-ban pedig 60.000 pengő, akkor a 30.000 pengő egyharmaddal növelt összege 40.000 pengő és 60.000 pengő közti különbség, vagyis 20.000 pengő lesz a jövedelmi többletadó alapja. Az adókulcs 5 százaléknál kezdődik és a 20.000 pengőt meghaladó jövedelemtöbbletnél eléri az 50—60 százalékot is.

Ezer év magyar aranya a búza...

Vásároljon búzakötvényt!

Debreceni Máv. tisztviselők kinevezése

A m. kir. államvasutak elnöke 1944. január 1-től kezdődő hatállyal az alábbi debreceni MÁV tisztviselőket kinevezte, illetőleg részükre a magasabb fizetési osztály elnevezését és jellegét engedélyezte:

A főiskolás tisztviselők státusában a IV. fiz. osztály 3 fokozatába kinevezték dr. Barsal Gergely főtanácsost elnevezéssel és jelleggel felruházott tanácsost és dr. Kiss Arthur tanácsost főtanácsossá.

Az V. fiz. oszt. 3 fokozatába kineveztek Schminkó Rezső és Hrehuss István főmérnököket műszaki tanácsosokká.

A VI. fiz. oszt. 3 fokozatába dr. Pap Istvánt, dr. Kovács Istvánt, Arany Bélát, dr. Murányi Ernőt titkárokká.

A VII. fiz. oszt. 3 fokozatába dr. Vargyas Lászlót, dr. Herczegh Pált, dr. Németh Lászlót s-titkárokká, Mianikov Bálintot, Rácz Istvánt, Ferenczi Lajost, Fllep Istvánt, Koren Istvánt mérnökké.

Az érettségizett tisztviselők státusában:

Az V. fiz. oszt. 3 fokozatában: Bence Ferencet, Gáthy Gézárt felügyelőkké.

A VI. fiz. oszt. 3 fokozatában: Vigh Imre, Pálffy Ernő, Erdey Imre, Szandler Ferenc, Sívágó József főintézők.

A VII. fiz. oszt. 3 fokozatában: Hajdufy Sándor, Nádai József, Görgényi László, Kovács András, Bánkúti Vilmos intézők.

A VIII. fiz. oszt. 3 fokozatában Eperjesi Gyula, Kutasy István, Bernád Géza, Bátki Zoltán főintézők lettek.

A tisztviselői vizsgát tett tisztviselők státusában:

A VI. fiz. oszt. 3 fokozatában: Kállai András, Káldi Zsigmond, Sándor Mihály, Szabó Lajos főellenőrök.

A VII. fiz. oszt. 3 fokozatában: Szakmáry Ferenc, Nagy Sándor,

Réti Andor, Deési Kálmán, Ádám János, Bogdándi Imre, Mocsári Zoltán, Bánfalvi Kálmán ellenőrök lettek.

Elnevezés, jelleg, elnevezés és jelleg engedélyezett az I.—III. fiz. oszt. tartozó tisztviselők státusában:

Igazgatóhelyettesi, illetve üzletigazgatói elnevezés és a III. f. oszt. jellegét kapta bizáki Puky Péter műszaki főtanácsos.

A főiskolás tiszt. státusban: Dörner Sándor műszaki főtanácsos lett a IV. fiz. oszt. jellegével.

Az V. fiz. oszt. jellegét kapta dr. Jeney Sándor tanácsos.

Az V. fiz. oszt. jellegét és felügyelői elnevezést kapott: Dobi Gábor, D. Torna Alajos.

Főintézői elnevezést és a VI. fiz. oszt. jellegét kapták: Marsay Ernő Koncsek Imre, Bajorhegyi László intézők.

Az érettségizettek közül főtiszt lett a VIII. fiz. oszt.-ban: Zombori Mihály, tiszt lett Jobbágy Lajos.

Tisztek lettek: (a IX. fiz. osztályban): Tanczer György, Náthy József, Tóth József, Sarkadi Dezső, Tiszavölgyi Miklós, Kostya György, Dankó József, Hatvani János, Kiss István, Szigetvári Gábor, Simon László, Belyéj Lajos, Sándor György, Kékesi Zoltán.

Főellenőr lett a VI. fiz. oszt.-ban Kovács Gyula.

Ellenőrök lettek: VII. fiz. oszt. ban: György Antal, Lakner József, Balázs Sándor, Fekete Antal, Szabó Márton.

Hivatalnokok lettek: Kovács Kálmán, Kiss István, Csomay Zoltán a VIII. fizetési osztály 1 fokozatában.

Oszvár Lukács, Papp András a VIII. fizetési oszt. 2 fokozatában.

Rácz Imre, Surányi László, Skotnyár József, Köböl István a VIII. fiz. o. 3 fokozatában.

Január 3-án sorsolják az erdélyi nyereménykölsön kötvényeit

Egymillió pengő lesz a főnyeremény

Az 1941-ben kibocsátott négy százalékkal kamatozó állami nyereménykölsön, az úgynevezett Erdélyi Nyereménykölsön kötvényeit eddig négy alkalommal sorsolták. A négy sorsoláson összesen 4769 nyereményt húztak ki 6,562.500 pengő értékben. A sorsolási terv szerint az ötödik sorsolás most esedékes.

Az 1944-es esztendőre eső első sorsolást január 3-án tartják s ekkor a főnyeremény 1 millió pengő lesz. Ezenkívül van egy 200.000, két 50.000, öt 10.000, húsz 5000, száz 1000 pengős és 375 darab 500 pengős nyeremény, vagyis január 3-án összesen 504 nyeremény kerül ki a szerencsekerékből 1,737.500 pengő értékben.

Hirdetmény a farsangi táncmulatságok és táncestélyek betiltásáról

Ertesítem Debrecen sz. kir. város közönségét, hogy a m. kir. belügyminiszter a 142.807—1943. számú rendeletével mindennemű táncmulatság vagy táncestély tartását az ország egész területén a farsang tartamára betiltotta.

A rendőrhatalóság tehát ezentúl a farsang tartama alatt sem adhat nyilvános táncmulatság, illetve táncestély tartására jogosító engedélyt, még a legkivételesebb esetben sem.

Kivételt képez a Szilveszter-este, amely utóbbi alkalomkor pedig a 107.200—1943. B. M. számú rendelet alapján a szállodákban tartható úgynevezett rögtönzött tánc, amikor a jogszabályban is megállapított zárlatán belül adható engedély. A kapitányság vezetője h: Tóth sk. m. kir. rendőrfőtanácsos.

Téglavetői református templom, vidéki diákok internátusa és gyermekjátzóterek terve merült fel a Szeretetszövetség munkaprogramjában

Az a nagyvonalú szeretetmunka, melyet a Szeretetszövetség debreceni viszonylatban végez két árvaháza és más intézményel révén, most újabb területet ölel fel. A tervek között ugyanaz a segítői akaró lélek húzódik meg, amely ennek az intézménynek működését más vonalon is jellemzi. Nagyszerű, szociális elgondolások: a krisztusi szeretet parancsa mutatja az utat ezeknek a terveknek megvalósításánál.

Internátus a vidéki tanulók számára

Dr. Erdel Mihály segédlelkész, ennek a munkának egyik legagilisabb részével beszélgetünk az új tervekéről.

— Tervbevéttük — mondja a „Debrecen” munkatársának — egy internátus létesítését a nem református debreceni középiskolákba járó vidéki középiskolai tanulók részére. Debrecenben számos ilyen iskola van: a Fazekas Mihály gimnázium, a Tanárképző gyakorló gimnázium, a Felsőkereskedelmi iskola. A Debrecenben lévő internátusok csak kis részben tudják befogadni azokat a diákokat, akik vidékről jönnek Debrecenbe tanulni. A vonaton való bejárás egyrészt csak a legközelebbi helyiségekből lehetséges, másrészt sok egészségügyi, testi és lelki veszélyt rejt a bejáró diák számára.

— Marad tehát a magán házaknál való elhelyezkedése ezeknek a diákoknak. Ezek egyrésze jó, megfelelő, másrésztben azonban annál kevésbé. Tájékozódunk ezeknek a diákoknak az elhelyezkedése felől. Van olyan hely, ahol a diák a konyhában kap egy ágynál és 35 pengőt fizet havonta. Ellátásról maga gondoskodik, úgy, hogy a szülei a bejáró ismerősökkel küldenek be számára ennivalót. Másik helyen jó egészséges szobáért — itt is csak lakásért — 120 pengőt fizetnek. Ott, ahol ellátást is adnak, 200—220 pengő a legkevesebb, amit elkérnek. Emellett nem biztos, hogy a gyermek zavartalan, csendes, tanulásra alkalmas helyet kap. Ezen a helyzeten szeretnénk segíteni a diákinternátus létesítése által.

város vezetősége részéről az eddigi tapogatózások során olyan készségeket tapasztaltunk, melyről a legnagyobb örömmel kell megemlékeznünk. A Nyilastelepen a templom közelében lenne a játszótér. A Téglavetőben a napokban tartottunk ebben az irányban értekezletet, melyen Rátonyi Lajos igazgatótanító ismertette a téglavetőek kívánságát. Arra kéri a Szeretetszövetséget, hogy a téglavetői gyerekek számára játszótérrel és napközli otthont létesítsenek, ahol a gyermekek felügyelet mellett játszhatnak, tanulhatnak míg szüleik kenyeret keresnek. A Téglavetőek szociális helyzetét indokolja ezt az óhaját. 1500 iskolaköteles gyermek él itt, akiknek szükségük van a játszótérre és a napközli-otthonra. Az iskolaköteles korban aluli gyermekek részére van ovoda. Fontos és szükséges ennek megvalósítása a téglavetői lakásviszonyok miatt, mert ezekben a lakásokban nem tartózkodhatnak a gyermekek egész nap. A játszótér és a napközli-otthon megszüntetné a csavargást. A gondolatot természetesen a legnagyobb szeretettel karoltuk fel és rajta leszünk, hogy mielőbb megvalósuljon.

A téglavetői református templom terve

— Érdekes terv vetődött fel az értekezleten. — mondotta munkatársunknak dr. Erdélyi Mihály — A téglavetőek közöttük, hogy értesüljünk a szeretetszövetség munkatársaitól, akik a téglavetői lakóinak és a téglavetői kultúrgényeinek kielégítésére. Azt a gondolatot vetették fel ezzel kapcsolatban a téglavetői, hogy a központban ott van a református egyház imaterme egy többszemes helyiség, mely alkalmas volna a kultúrtervezési céljaira. Felhozták, hogy legjobb megoldás az lenne, ha az ONCSA ezt a helyiséget megvenné a református egyháztól e célra és a kapott összegből az egyház felépíttetné a téglavetői református templomot az 5000 református lelket számláló Téglavetői központi Megyertérén, ahol ki is hagyták a templom helyét. A téglavetői lakosság nagy lelkesedéssel ajánlkozott a templom kalákába való felépítésére, vagyis mindegyik téglavetői lakos szívesen dolgozik egy-két munkanapot a cél érdekében.

Ezek a Szeretetszövetség tervvel, gondolataival. A tervek nyomán már komoly lépések indultak meg, hogy a szép gondolatokat valóra is váltsák.

Cini, Micki és AspiK a rendőrség kezére kerültek

Budapesti bűnöző társaságot gőgyöltött fel a debreceni rendőrség, akik Debrecenben akartak eladni a fővárosban lopott bundákat, de már az első kísérleten rajtavesztettek.

Megittuk, hogy a debreceni rendőrség őrizetbe vette Friedmann György budapesti, Márton-utca 28. szám alatt lakost és Galyas Károly ugyancsak fővárosi István-út 37. sz. alatti lakost, akik a debreceni pályaudvaron hatalmas bórindokkal gyantaképpen sétáltak. A bórind megvizsgálása után kiderült, hogy azok teljesen úresek. A debreceni rendőrség lefolytatta a nyomozást, hogy a két őrizetbevevett egyen nem-e bórindotlaj, akik azal a trükkkel a bórindok bórindjukat feltették a ceomagtartóba egy hasonló bórind mellé és aztán egyik állomáson „szórakoztató” a tele koffer emelik le a saját úres táskájukat pedig ott hagyják. A két őrizetbevevett tiltakozott a gyanúsítás ellen, kijelentették, hogy ok rövidrukat vásárolni jöttek Debrecenbe és ennek igazolására felmutatták, hogy közel 3000 pengő van náluk.

A debreceni rendőrséget azonban nem tévesztette meg a két őrizetbevevett felépése tovább folytatta a nyomozást és ennek eredményeként nem bórindotlaj, hanem 18 rendbeli budapesti besurranó lopás ügye derült ki.

A rendőrség megállapította, hogy Friedmann György felkerete a napokban budapesti Irkésán az álligaban Cini névr. hülligató Zwinger József, Mokinek becézett Eszes Miklós és AspiK néven közismert Aspauer Tibor budapesti bűnöző és különböző lakások előszobáiban a lopások által bosszúdó értékes női perzsabundákat, perzsabundákat egy férfi városi bundát adott át eladásra, vagy 15.000 pengő értékben. Friedmann már azelett is foglalkozott a bűnöző társaság által „szerzett” tárgyak eladásával a Telek-téren, mivel azonban ott közismertté váltak, elhatározták, hogy átteszik a vidéki területre. E célra Debrecenbe szegtek ki, melynek csekélydarabot lapokban ol-

Tejuttalványok és tejjegyek kiadása

Tejuttalványt, illetve tejjegyet a dohánytőzsdékben kapható igénybejelentési lap benyújtásával december 29-től kezdve a körzeti irodáktól kell kérni, a délelőtti hivatalos órák alatt.

Igénybejelentő lapot lehet kiállítani minden olyan háztartásról, melyben tejjelátásra jogosult személy van. Az igénybejelentő lapra csak annak a személynek nevéét és adatait kell beírni, aki az alábbi meghatározás szerint jogosult. Ha egy háztartásban több jogosult van, mindenik jogosult nevéét és adatait be kell írni. Az igénybejelentő lapot a háztartás feje írja alá.

Tejjelátásra sorrendben csak a következő személyek jogosultak:

A) a terhes anyák a terhesség negyedik hónapjától a szülésig és a csecsemők és kisgyermkek harmadik életévük betöltéséig;

B) a tejtáplálásra feltétlenül rászoruló betegek és a hetvenedik életévüket betöltött személyek;

C) a gyermekek három éves koruktól 14. éves korukig.

Az igénybejelentő lapot annál a körzeti irodánál k-l benyújtani, amelyhez lakása szerint a háztartás tartozik.

Az igénybejelentő lap benyújtásakor a következő okmányokat kell bemutatni.

1. a háztartás összes cukorjegyet;

2. a terhes anyák és hetven éven felüliek állandó pótcukorjegyeit, amelyek egyúttal a tejfogyasztásra jogosultságot is igazolják;

3. a csecsemőkre és gyermekekre nézve olyan hiteles okmányt, amelyből a gyermek születésének időpontja megállapítható.

Mindezeket az okmányokat az igénylő az igénybejelentési lap benyújtásakor nyomban visszakapja.

A betegek azt a körülményt, hogy betegségük miatt a tejtáplálásra feltétlenül rá vannak utalva, helyegmentes, de egyébként szabályszerű orvosi bizonyítvánnyal igazolják. Ilyen orvosi bizonyítvány kiállítására csak a m. kir. tisztiorvosok, a hajósági városi orvosok, az egészségügyi intézetek (klinikák,

kórházak) igazgatóságai, anyas- és csecsemővédők, tüdőbetegek, nemibeteg gondozó és a betegbiztosító intézetek orvosai jogosultak. Az orvosi bizonyítvány az igénybejelentő lap mellékleteként a körzeti irodánál maradjon.

A fentebb felsorolt igényjogosultak közül a terhes anyákat és csecsemőket napi 7 (hét), a többi igényjogosultakat napi 3 (három) deciliter fejadag illeti.

Az igénybejelentő lapon fel kell tüntetni annak a tejtermelőnek, vagy tejkereskedőnek (fűszerkereskedőnek) nevéét és lakását, akitől a jogosult tejet 1943. december havában kapta.

Azok az igényjogosultak, akik 1943. december havában közvetlenül a tejtermelőtől (gazdától) kapták a tejet, a körzeti irodában a megnevezett gazdához tejjeluttalványukat nyomban megkapják, de csak 1944. január hónapra. 1944. évi február hó elsejétől a jogosultat tejjegyek fogja illetni, mely a hirdlapokban közlendő hirdmények szerint lesz majd jogosultságuk sorrendjében beváltható.

Azok az igényjogosultak, akik 1943. december havában sehonnan sem kaptak, vagy tejkereskedőtől (fűszerkereskedőtől) kapták tejet, jogosultságuk sorrendjében tejkereskedőnél (fűszerkereskedőnél) beváltható tejjegyeket fognak kapni. Azt, hogy a tejjegyeket a körzeti iroda mikor fogja kiadni, a hirdlapok útján fogom az érdekeltekkel közölni.

Intézetek és intézmények tejjelutalványának biztosítása a rendelkezések keretei között, megkeresésük vagy személyes tárgyalás alapján fog megtörténni.

Akik nem jogosultak, továbbá az orb. izr. hitelezetthez tartozók tejjelutalványt nem igényelhetnek.

Polgármester.

Most is jól fogja magát érezni

Szilveszterkor a Páll Sörözőben

Minden teremben hangulatos cigányzene

A szaltoglatás 26-85. számú telefonon is

Újvevő remek ajándékok

KISS

uridiválnál

Allföldi palota

Könyvel, mérleget készít

KÖNYVELÉSI SZAKIRODA

Deák Ferenc-utca 2. szám.
Telefon: 29.05.

Debreceni hangkép a rádióban

„Négyszemkört Makkai Sándorral a könyvtárszobában”

Az utóbbi hetekben több debreceni közvetítés hangzott el a rádióban. Ezek közül kétségtelenül a legérdekesebb volt az a beszélgetés, melyet Budinszky Sándor, a magyar rádió kitűnő riportere folytatott Makkai Sándor volt erdélyi püspök, debreceni egyetemi tanárral. A beszélgetés „Négyszemkört Makkai Sándorral a könyvtárszobában” c. kedden este 9.15 órakor közvetítette Budapest I. hullámhosszán a rádió.

Bevezetőben Budinszky Sándor elmondotta, hogy a Nagyerdőben az egyetem mellett húzódozó tanári villák közül a hármasszámúban kereste fel a tudós professzort, akinek a közelmúltban megjelent „Szabad vagy” c. regénye az utóbbi idők kimagasló irodalmi eseménye. Makkai Sándor professzor frásztala mellett találta körülötte a szobában temérdek könyv.

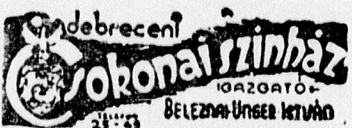
Első kérdésül felvetette Budinszky Sándor, hogy a Debrecen-Pannonhalmi közötti aranyhíd mellett van egy másik aranyhíd is, mely Debrecen és Enyedet kapcsolja össze és ezt az aranyhídat Makkai professzor költötte. Mi a véleménye Makkai professzornak, kikben ölekezett ez a két ország rész legjobban, milyen nagy szellemelme a magyarságnak?

— Minden nagy magyar szellemben — felelte Makkai Sándor professzor... Ezután beszélt Kemény Zsigmondról, Ady Endréről aki a Szilágyság fia, az úgynevezett Partiumban született, mely valóban híd volt s ezen át mentek erdélyi nagy szellemek az anyaországba és viszont.

— Ady Endre előfutárja volt a transzvilanizmusnak — állapította meg Budinszky Sándor és kérdést intézett Makkai professzorhoz a transzvilanizmus lényegét illetően.

— A transzvilanizmus a magyarság Erdélyben — felelte Makkai professzor — nem más, csak másszínű magyarság... A továbbiakban kifejtette a tudós professzor és nagy író, hogy minél hűvebben fejezi ki az író a magyarságnak azt a táját és népiségét, melyben született, annál nagyobb szolgálatot tesz az egész nemzetnek. Így szorgálja az igazi író a részben az egészséget.

További kérdésekre válaszolva

SZÍNHÁZI MŰSOR:
Szerdán este: Déryné, C. bérlet. Csütörtökön este: Déryné, A) bérlet.
Pénteken este: Angyalt vettem feleségül, Bérletszűnet. — Este negyed 11 órakor: Szilveszteri kabaré.
Szombaton délután 2 órakor: Fekete Péter. — Félöt órakor: Szilveszteri kabaré — Este 7 órakor: Angyalt vettem feleségül.

CSOKONAI SZÍNHÁZ
Tel. 25-45 Igazgató B. Unger István
Előadások a u. tel. 3, este tel. 7-kor

Szerdán C) bérletben
Déryné
Hangulatos romantikus nagyoperett!

elmondotta Makkai Sándor, hogy minden igazi magyar író nemzete jövőjéért aggódva egyben az emberiségéért is szorong. Az ilyen író legszebb feladata tulajdon nemzete sajátos arcán ábrázolni ki az egyetemes emberit. Majd megmagyarázta, hogy a két háború között a történelmi regény annyira előtérbe került a magyar irodalomban, oka az, hogy az első háborút követő katasztrófa a magyar lelket önmaga felé fordította, multján át jutott el az önlismeretig.

Eután még több kérdésre adott értékes, eredeti szempontokat felvető választ a rádió-intervjú során Makkai professzor. Az érdekes közvetítést Debrecenben is nagyon sokan hallgatták meg.

A Csokonai Kör Nagyváradon, a Szigligeti Társaság Debrecenben

Pár nappal ezelőtt zajlott le Debrecenben a szatmári Kőlény Társaság tagjainak előadása. Fényes, külső és belső siker mellett. A Csokonai Kör máris tovább halad a maga tervszerű kulturális munkájában, amelynek alapelve ma nem is lehet más, mint a magyar szellemi élet egységesítése. Most a nagyvárad Szigligeti Társasággal tárgyal a Csokonai Kör vezetősége. A Csokonai Kör valószínűleg január 16-án vagy 23-án randul át Nagyváradra, hogy a kör előadói bemutassák ott Debrecen lelkét, ahogyan a multban megmutatkozott s ahogy a jelenben munkál.

Közelebbi részleteket később fogunk közölni lapunk olvasóival. Most csak azt említhetjük meg, hogy január hó 4-én és 5-én a Csokonai Kör irodalmi és kulturális szakosztálya tart ülést, az utána következő héten pedig sor kerül a Csokonai Kör közgyűlésének megtartására.

Petróleum elszámolás

Felhívom a petróleumkereskedők figyelmét arra, hogy a december hónapban kiadott petróleumról december 30-án, csütörtökön és december 31-én, pénteken délelőtt számolhatnak el.

Minden petróleumkereskedő az elszámolás alkalmával külön papíron jelentse be a december hó 31-én meglévő petróleumkészletet. Polgármester.

Margarin kiosztás

Értesítem a város közönségét, hogy a rendes zsirjegy 1944 január 2-től január 8-ig terjedő időre szóló 3,5 úgyszintén a nehéz testi munkások és terhes, szoptató anyáknak járó pótzsirjegy ugyan ezen időre terjedő 35-ös számú szelvényére zsír, zsírszalonna és sószalonna nem szolgáltatható ki, hanem csak margarin éspedig a rendes zsirjegy 35-ös számú szelvényére 10 dekagramm, a pótzsirjegy 35-ös számú szelvényére pedig 4 dekagramm. A január 2-től január 8-ig terjedő hétre a vendéglátóipari üzemek és intézmények is margarint kapnak.

A közlelemzési ügyosztály által kiadott utalványokra, amennyiben azon zsír, vagy zsírnakvaló szalonna van kiutalva, továbbá a körzeti irodák által szabadságos katonák stb. részére kiadott „Rendkívüli jegy zsírra” elnevezésű jegyre azonban a hentesiparos az 1944 január 2-től január 8-ig terjedő héten is zsírt, vagy zsírnakvaló szalonnát köteles kiszolgáltatni. Polgármester.

APOLLO
filmszínház
Fény és árnyék
Bulla Elma, Ajtay Andor és Nagykovácsy Ilona a főszerepben.
Szilveszterrel! Csak egyszer a 11 órai előadásban!
Nixi mindig bajt csinál
Jegyek már válthatók!

A 18-60 éves férfiak nem kaphatnak útlevelet

A hivatalos lap tegnapi számában megjelent belügyminiszteri rendelet értelmében a 18—60 életév között levő magyar állampolgár férfi részére, tekintet nélkül arra, hogy katonai szolgálatot teljesített-e vagy sem, az illetékes hatóság nem állíthat ki útlevelet, illetve nem hosszabbíthat meg útlevelet.

Kivételnek csak közérdekből van helye, amikor hivatalos minőségben külföldre kell utazni, vagy az utazás állami, illetve egyéb közérdekből feltétlenül szükséges, kivételnek van helye fontos magánérdekből is, mint pl. haláleset, súlyos betegség, külföldi lakóhelyre való visszatérés, zsidó kivándorlása, olyan szerződéses kötelezettség teljesítése, amelynek elmulasztása az illetőre súlyos anyagi hátránnyal járna, stb. Kivételes esetben is azonban csak a belügyminiszter előzetes engedélye alapján szabad kiállítani vagy

meghosszabbítani az útlevelet. Ezt az engedélyt csak akkor adja meg a belügyminiszter, ha a honvédelmi miniszter közli vele, hogy az útlevel kiállításának és a határkilépés engedélyezésének hadkötelezettségi szempontból akadálya nincs. Ha a kilépésre szóló engedélyt az útlevel tulajdonosa 15 napon belül nem veszi igénybe, az engedély hatályát veszti.

Ha egy 18—60 éves korban levő férfinak a rendelet kelte előtt kiállított vagy meghosszabbított útlevele van, a külföldi utazás pedig köz vagy fontos magánérdekből szükséges, akkor az ország határára való kilépéshez külön engedélyt kell kérni a belügyminisztertől, aki ezt az engedélyt csak a honvédelmi miniszter hozzájárulása esetén adja meg. A rendelet a kisebb határszéli forgalomra nem vonatkozik.

Debrecenben nem fordultak elő nagyobb számban influenza megbetegedések

Huszonöt évvel ezelőtt söpört végig a világon az influenza olyan gyilkos erővel, hogy áldozatainak számát az első világháború halottainak számával kezdték összemérni. Mivel a kontinensen Spanyolországban jelentkezett először és egyben a leg-
elementárisabb erővel az influenzának ez a veszedelmes fajtája, elnevezték ekkor spanyolnáthának.

Negyedszázaddal később, napjainkban újból olyan hírek kelnek szárnyra, hogy az influenza-járvány veszedelmes arányban dühög Amerikában s Angliában. Magyarországon és a kontinens középső és keleti részén nem lépett fel az influenza, debreceni viszonylatban pedig, mint azt dr. Félegyházy Sándor h. tiszttf. orvosolt megérdeklődött: ugyan-csak nem lehet influenzajárványról beszélni. Könnyebb lefolyású hűléses megbetegedések vannak nagy számban, ezek azonban gyorsan gyógyulók és veszélytelenek.

Az újból érdeklődés homlokterébe került kérdés kapcsán azonban egyik orvosunk közlése alapján elmondunk néhány jellemző dolgot az influenzáról, a meghűlésből eredő betegségek legveszedelmesebbikéről.

A betegség neve olasz eredetű. A XVIII. század közepén használták először az „influenza di freddo” azaz „a hideg befolyása” elnevezést a baj megjelölésére. Hogy az influenza hogyan kezdődik, azt személyes tapasztalatokból az olvasók közül is sokan tudják. Mint ismeretes a betegség nem tör ki azonnal, néhány napig csak „bujkál”. Ezt az időt, mely egytől négy napig szokott tartani tudományosan inkubációs, vagy lappangási időnek nevezik. Minél rosszabbul táplált, minél leromlottabb valamely szervezet, annál fogékonyabb a betegséggel szemben.

A lappangási idő után levertség, kellemetlen közérzet, fejfájás, esetleg láz, tagfájdalmak, fáradtság érzés, néha jelentkezik. Ez pár napig tart, ezután a láz csökken s ha netalán újból emelkedni kezdene, ez már a komplikációt jelzi.

A nagyközönség jórésze még most sincs teljesen tisztában afelől, hogy ragályos-e, vagy nem az influenza. Vannak, akik óvakodva félnek tőle, míg mások csak legyintenek hallatára s bátran indulnak el influenzás ismerősük meglátogatására.

Az óvatosságnak van igazuk, mert az influenza igen komoly

ragályos betegség, mely szerencsétlen körülmények között, szövődmények fellépte esetén meglehetősen nagy százalékban halált is okozhat. A betegség cseppfertőzés esetén terjedhet. A beteg beszéd, köhögés, tüsszentés közben apró alig látható kis nyálcseppecskéket szór szét a levegőben. Ezek az apró cseppek a levegőből más egyén légutaliba kerülve megtapadhatnak s a fertőzés előfeltétele máris meg van adva. Ezért lelkiismereti kötelessége kell, hogy legyen mindenkinek hogy aki magán az influenza tüneteit észleli, maradjon otthon, nehogy a fertőzést tovább terjessze.

Időnként kisebb-nagyobb újságcikkek jelennek meg, melyek rikkó vastagszédésű címekek világgá kürtölik a hírt: megtalálták az influenza bacilust! Ezek a híradások nem egészen helytállóak.

Mi tehát az igazság, van-e influenza bacillus? A kérdésre a helyes felelet az, hogy influenza bacillus ugyan nincs, de kórokozó az van.

A német bakteriológusok egy ideig azt hitték, hogy a kórokozó a Pfeiffer doktor által felfedezett pálcika alakú baktériummal azonos. Később azonban kiderült, hogy a Pfeiffer-bacillus nem minden influenzacsetben sikerült kitenyészteni és azonkívül is kórokozó voltát igazolni nem lehetett.

A legújabb felfogás szerint a kórokozó, a legkisebb baktériumnál is kisebb baktériumszűrőn is áthaladó u. n. vírus. Néhány évvel ezelőtt három kiváló kutatónak sikerült influenzás betegek megszürt torokmosó vizével áhaton kísérleti influenzát előidézni.

A probléma nem volt éppen könnyű, mivel az általában használt kísérleti állatok: a nyul, a tengerimalac, a fehérpatkány, egér, nem fogékony az influenzával szemben. Sorozatos próbálgatások után, a keces formájú, fehérbunda vadászmenyethen találták meg a megfelelő fogékonyágú kísérleti állatot, amelylyel végzett kísérletek is igazolták a kórokozó vírus voltát.

E megfigyelések azt mutatják, hogy a kisebb járványok 2—3 évenként jelentkeznek, míg a nagyobbak periodikus váltakozása 30 év. A betegség kiállása a meggyógyult embernek kb. hatnyolc hónapig védelemet ad. Megelőzésére szolgáló védőoltás ezidél még nincs forgalomban, a kutatások azonban eredményel kecsegtetnek.

I R O G É P
sokszorosítás, leírás, kölcsönzés
BORY PIAC-U. 72.
TEL: 20-51.

Üzenetek a fronttról

Szabó Sándor tizedes a Z. 807. tábori postaszámrol üzeni Hajdúböszörménybe szüleinek, testvéreinek és Lilikének, hogy egészséges, a csomagot koszonettel megkapta. Kéri az itthoniakat, hogy többet írjanak.

Zsákai Alfonz honvéd a K. 558. tábori postaszámrol üzeni Debrecenben lakó feleségének és édesanyjának, hogy útban van hazafele. A legközelebbi viszontlátásig szeretettel csókol mindenkiket.

Magyar László hadnagy a Z. 558. tábori postaszámrol szerető csókjait küldi feleségének, kislainak és szüleinek Debrecenbe. Jól van, nincs semmi baja, kéri, hogy ne aggódjanak érte.

Szabó Károly hadnagy a Z. 558. tábori postaszámrol üzeni Debrecenbe feleségének, szüleinek, testvéreinek, rokonainak és ismerőseinek jól van és egészséges. Csomagot és sok-sok levelet vár. Csókjait és üdvözlőit küldi.

Sóos Károly hadnagy a Z. 558. tábori postaszámrol üzeni Debrecenbe feleségének, szüleinek, hogy jól van. Levelet és csomagot vár.

Menyhért Sándor honvéd az L. 268. tábori postaszámrol üzeni H.-böszörménybe, szerejő csókjait küldi feleségének és kislányának.

Toma Sándor szakaszvezető a B. 500. tábori postaszámrol üzeni Debrecenbe szüleinek, jól van. Csomagot és levelet vár.

Szolnoki Antal honvéd a K. 582. tábori postaszámrol Hajdúböszörménybe rokonainak és ismerőseinek forró csókjait küldi.

Fekete Sándor ővezető a K. 565. tábori postaszámrol üzeni, hogy a csomagot megkapta. A kért fényképet pedig elküldte.

Csorba Gyula honvéd a B. 235. tábori postaszámrol üzeni Debrecenbe szüleinek és Valikának, hogy jól van és nincs semmi baja. Csókjait és üdvözlőit küldi a messze távolból.

Lámfalusi József honvéd a Z. 558. tábori postaszámrol üzeni szüleinek és ismerőseinek, hogy jól van. Csókjait küldi.

Hirtelen elhunyt urasszony

Somlyai László debreceni fa-nagykereskedő felesége, aki már hosszabb idő óta betegeskedett, tegnap este 7 órakor az Alföldi Takarékpénztár palotájában levő lakásán hirtelen meghalt.

Halála előtt néhány perccel még telefonon beszél egy ismerős gyógyszerészszel, akit kéri, hogy férjével, amikor hazajön, az általa használni szokott gyógyszert küldje fel neki.

Beszélgetés közben kikapcsolták az állomást, mert vidék jelentkezett. Mikor a gyógyszerész újra felhívta, akkor már Somlyainé annyira rosszul volt, hogy alig tudott beszélni és néhány perc múlva meghalt. Halála őszinte részvétet kellett nagy számú ismerősei körében. Temetéséről még nem történt intézkedés.

VIGSZÍNHÁZ
mozgó
Ma 5 és 7 órakor
Móricz Zsigmond remek vígjátéka:
Sári bíró
Hangulatos izig-vérig magyar film!
Főszereplők: Mály Gerő, Lázár Mária és Bihary.

HUNGARIA
filmszínház
Továbbra is az
Agrólszakadt urilány
Főszereplők:
Tolnai Klári, Hajmássy Miklós, Vitzvári Mariska, Mihályi Ernő és Misoga László.
Előadások: 5 és 7 órakor.

METEOR
mozgó
Szerdán 5 és 7 órakor utóljára
Járay János megható filmje!
Köztkívánatra!
Kirchfeldi pap
Pénteken: Szélvészkiasszony.
Szombaton:
Nőnek mindig igaza van.

Gyászrovat

Szondy Lajos nyugalmazott városi árvászeki kiadó életének 75. évében rövid szenvedés után elhunyt. Szondy Lajos évtizedeken át állt a város szolgálataiban és kiváló, szorgalmas munkájával mindenkori elismerését és megbecsülését érdemelte ki. Halála széles körben őszinte részvétet keltett. Temetése esütőtörtökön délután fél 4 órakor lesz a köztemető díszravatalozó terméből.

E. Szabó Mihályné Várady Róza 59 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután 3 órakor lesz a köztemető II. A) ravatalozó terméből. Lakás: Emerich-u. 16. Dankó temetkezés.

Gáll János 67 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután 2 órakor lesz a köztemető 3. ravatalozójából r. kat. szertartással. Lakás: Kertész-u. 4. Pusztai temetkezés.

Közvetnyilvánítás. Felejtettlen férjem, édesapám, György Lajos ravatalozóján nyilvánított jóleső részvéteért, koszorúért, csokrokért jóismerőseimnek, karitásainak igaz köszönetet mondunk. A gyászoló család.

A homokkerti ref. egyházközségi tanácsulés

A homokkerti egyházrész Kovács József lelkész és dr. Balogh Sándor egyházközségi főgondnok elnökletével tanácsulést tartott. Jelen voltak: vitéz Nagy Pál, Konecz Daniel, Madarász János, Pocsay Gábor presbiterek és a tanácsosok. Enek, bibliaolvasás és ima után Kovács József lelkész üdvözölte dr. Balogh Sándor főgondnokot, főjegyzőt, illetve polgármesterhelyettesét történt előléptetése alkalmával. A lelkész-elnök bejelentette, hogy az egyházközségi tanácsosok felétek, szám szerint harminchatnak a mandátuma lejárt és új választás alá kerülnek. A választás idejét 1944 január 9-ére javasolja, erre néve bizottság kiküldését kéri id. Törös Károly, vitéz Nagy Pál és Pocsay Gábor presbiterek személyében. Mindkét indítványt elfogadták.

Örömmel vette tudomásul a tanács Kovács Józsefnek, a Nőszövetség elnökének bejelentését, hogy a Nőszövetség tagjainak száma 200 és több mint 800 pengőt gyűjtöttek.

A jegyző felolvasta a konvent által kiadott, a reverzalúra vonatkozó terjedelmes utasítást. Tudomásul vették. A nagyberzsnai ref. egyház templomát és lelkeszlakást akar építeni, segítségkéréssel fordult az egyházrészhez. Tizenöt pengő szavazott meg a tanács. Az 1944-re szóló költségvetést vita nélkül szavazták meg. Ezzel az ülést véget ért.

Megölte a pálinka. Eszter Imre 19 éves jánoshalmi lakos a karácsonyi ünnepek alatt, az egyik kocsmában virtuskodásból megivott másfél liter pálinkát. A legény néhány perc múlva rosszul lett és kiment az utcára. A járókelők hol an találták.

Hirdetmény. Káryatelemek létesítése és fenntartása tárgyában 1941 június hó 25-én 2454/3-1941. szám alatti kiadott, rendeletet az 1944-ik évre ezennel meghosszabbított. A kapitányság vezetője: Kiss sk., m. kir. rendőrfőkapitány-helyettes.

Anyakönyvi hírek

Születések: Sárkány Sándor cipészmeister, Monostorpályi út, leány Katalin, Molnár István kerekgyártómeister, Vendég u. 68. I. Mária, Beeskereki Sándor szobafestőmeister, Béke u. 32, fiú Sándor, Török József MÁV, Borsosvár u. 12, fiú Sándor, Macskási Ferenc kályhássegéd, Csillag u. fiú Ferenc, P. Szűcs Gyula keresk. H Szoboszló, fiú Gyula, Cseh András napszámos, Kishegyesi út 47, leány Irén, Remenyik Imre altiszt, Gazd. Akad., fiú Imre, Szatmári Ferenc, Tegez u. 28, fiú Antal, Molnár Gyula, ref. lelkész, Maróthy György u. 38, leány Izabella, Herman Mátyás napszámos, Fancsika 22, fiú János, Tóth János kubbikos, Basahalom u. 14, leány Erzsébet, Tarcsai József napszámos, Hadházi u. 43, leány Katalin, Barta József timármeister, Vigkedvű Mihály u. 35, fiú Csaba, Kabdebó Pál kereskedősegéd, Sámsoni út 27, fiú Pál, Dr. Ádám László rep. százados, Vár u. 2, leány Anna Konkoly Jenő egyet. gondnok s. Kassa út 16, f. Péter és Pál (ikrek) Pető Sándor szabómeister, Erzsébet út 12, I. Irén, Bereczki Sándor gazd. cseléd, Ebes 32, leány Róza Ludánszki János útkaparó, Szilágyisomlyó fiú Béla, Ruzsbach Árpád MÁV. segédtsízt, Maros u. 8, fiú Árpád, Vasadi János feleskerítés, Szepes 3, fiú Sándor, Felszeghy Béla mérnök, Komlóssy út 8, fiú Tamás, Marton György őrmester, Jánosi u. 26, leány Judit, Nagy József napszámos, Viola u. 29, fiú István, Bánhidi Gyula MÁV segédtsízt, Tusnád u. 11, leány Valéria, vitéz Papp Lajos MÁV segédtsízt, Nyil u. 134, fiú Lajos, Szabó János bérlő, Bellegelő 142, fiú Miklós, Kiss Sándor MÁV s. tisz. Szatmárnémeti, leány Irén, Török János nőszabósegéd, Kisfaludi u. 1, leány Erzsébet, Pálffy Balázs MÁV kovács, Luthera u. 16 leány Ilona, Bézi Gyula MÁV gyalus, Uszó u. 12, leány Mária, Keszthelyi István MÁV esztergályos, Ovoda u. 11, fiú István, Csernus János fodrászsegéd, Tóth Árpád u. 86, leány Edit, Kenéz Zoltán sütősegéd, Nagyszalonta u. 21, leány Ilona, Csapó László festősegéd, Erzsébet u. 53, fiú László Kátai Gábor timársegéd, Vályi Nagy u. 15, leány Margit, Mikó Lajos őrmester, Zápolya u. 13, fiú Lajos, Adorján Sándor gazd. k. sis, Bellegelő 196, leány Julia, Szabó István cipészsegéd, Irén u. 41, fiú István, Mohácsi Balázs fő törzsőrmester, Rigó u. 72, leány Erika, Király Imre alk. 2-es huszárezred u. 52, fiú Imre, Gyulász Imre MÁV asztalos, Malvin u. 8, fiú János, Gergely Mihály bérlő, Bellegelő 214, lány Margit.

Ejegyzések: Mészáros János gépkoocsvezető—Veres Julianna, Köselyszeg 8 Varga György erdőkerülő, Bellegelő 540—Láry Erzsébet, Pallag I. őrház, Fejes József gazdálkodó, Nagycsere 3—Nagy Margit ugyanott 19. Szántó Károly gazdálkodó, Erdel u. 52—Kiss Irma ugyanott.

Házasságkötések: Birta Albert szobafestősegéd, József kir. herceg u. 1—Balsa Mária, László u. 10 sz. Neubauer István földbírtokos, Ferenc József út 77—Nánásy Judit, Ujfehértó, Takács László asztalossegéd, Kossuth u. 51—Kovács Erzsébet, Olajfűtő 31, Györkelek Elek tsz. szakaszvezető, Kassa út 26.—Szentmiklósi Ilona, Homok u. 37. Szöllősi László terménykereskedő Eötvös u. 26—Varga Emma, Urai u. 12, Mucza János MÁV, Hatvan u. 55—Vince Róza, Hunyadi u. 3. Magyar Gy. MÁV, Lázár u. 1.—Papp Anna, Bellegelő 218, Biri Viktor kereskedősegéd—Argyelán Mária, Péterfia u. 21, Pércsi Imre géplakatossegéd, Hungária u. 22—Nyitrai Mária, Poroszlal út 89 sz. Bonyhádi István földm., Zrínyi u. 21—Molnár Eszter, Téglás, Lőrincz Sándor éttermisegéd—Rinyu Ilona, Jókai u. 5. Györi Emil gyárímunkás, Busi u. 15—Heregá Róza, Keresztvási u. 54. Török

István földműves, Nyil u. 80.—Czegéldi Erzsébet, Kálvin-tér 17. Kémeri Mikó Jenő tsz. szakaszvezető, Bellegelő 514—Gavallér Zsuzsanna ugyanott 486 Litavecz Mihály tisztviselő, Kispest—To-roczkai Irén, Budai Ézsaiás u. 59 Vrányi Péter MÁV mázoló, Csillag u. 112—Ocsai Zsuzsanna 96. Humicskó Gyula kereskedősegéd Vértesi u. 2—Stefán Zsuzsanna, Nagyvárad u. 1. Tar József MÁV. segédtsízt j. Kismajtény—Torjai Margit, Bellegelő 383 B. Varga Béla közművessegéd, Hadházi u. 31 G.—Mocsár Anna, Arany János u. 14. sz. Ormós István bérkocsis, Virág u. 3—Katoná Piroksa, Balaton u. 26. Kádár Ferenc MÁV géplakatos, K Tóth u. 38—Németh Julianna, Barcaság u. 3. Mátyás György földműves, Erzsébet u. 25.—Bene Eszter, Szarvas u. 2. N. Körösi Gergely napszámos, Monostorpályi út 33—Gál Róza, Böszörményi út 85. Mózes Imre MÁV K Tóth u. 36—Erdődi Magdolna, Kiss Áron u. 8. Csillik Dezső asztalossegéd, Táltos u. 12—Pálfi Gabriella u. o. Farcsádi Lajos tanulmányi felügyelő, Ferenc József út 67—Nagy Márta Görbeháza, Csendes János fuvaros, Halasi u. 22—Iván Joán ugyanott, Tinka János cipészmeister, Zrínyi u. 67—Bokor Margit ugyanott, Kun Imre fodrászsegéd, Virág u. 26—Beke Irén, Malomköz 3. Pál István gazdálkodó, Kar u. 29. Szilágyi Julianna, Kút u. 20. Pozsgai József járásbírósegéd, Derecske.—Bokor Magdolna ugyanott, Gellén János gazdálkodó, Kis-macs 25.—Juhász Irén ugyanott 20 sz. Basa Elemér OTI tisztv. Cserepes u. 14.—Fekete Julianna, Attila-tér 5. Balázs József tisztv. Puzdra u. 11—Nagy Ilona Eötvös u. 92, Pető László tsz. szakaszvezető, Gyöngyvirág u. 3.—Karsai Katalin, Apafi u. 69. Hajdú József gazdálkodó, Perc dűlő 58—Szentési Julianna, János u. 3.

Halálozások: Vojtek Györgyné ref. 33 éves, Hid u. 12. Ormós János rk. 79 éves, Pacsirta u. 36. Varga Gábor ref. 64 éves, Árpád-tér 4. Nagy Károly ref. 69 éves, Szotyori u. 41. Pinczés János rk. 68 éves, Csokonai u. 24. Budán András ref. 73 éves, Monostorpályi út 39. özv. Egresi Jánosné ref. 44 éves, Hajdúböszörmény. Horváth Lajos ref. 1 hónapos, Tancsics u. özv. Oláh Lászlóné rk. 68 éves, Sárkány u. 3. Surányi Katalin ref. 21 éves, Dalmady T. u. 16. Bihari János ref. 70 éves, Bellegelő 484. Székely Lajos ref. 21 éves, Csenger, Györfi Lajos ref. 69 éves, Margit u. 16. Takács József rk. 22 éves, Zákány Tóth István ref. 54 éves, Ispóty-tér 12. Remenyik Imre ref. 5 napos. Fekete Sándor ref. 18 éves, Szatmárnémeti. Lakatos Aranka rk. 21 napos, Tegez u. 13. özv. Schied Károlyné rk. 63 éves, Eötvös u. 39. Özv. Várdi Pálné ref. 80 éves 3. h. gy. e. u. 60. Marsi Teréz rk. 67 éves, Görbe u. 15. Biczó Irén ref. 59 éves, Agárdi u. 17. PUNKERT Péter rk. 75 éves, M-pályi út 29. Özv. Molnár Vincéné ref. 39 éves, Nyíregyháza. Özv. Nagy Istvánné ref. 57 éves, Sámsoni u. 33. Csuka Mihály ref. 71 éves, Hadházi u. 23. Róth Gáborné ref. 70 éves, Macs 25. Vitéz Sándorné ref. 48 éves, Széchenyi u. 30. Özv. Imre Lászlóné ref. 63 éves, Boeskaik tér 3. sz. Hajdu Gyula ref. 12 hónapos, Józsa Nagy Sándor ref. 1 hónapos, Boeskaik tér 1. Jóó Ferenc rk. 58 éves, István út 72. Özv. Murvai Istvánné ref. 50 éves, B-újváros. Özv. Kiss Pálné ref. 68 éves, Haláp 52 Gál János rk. 69 éves, Kertész u. 4. Leiter Katalin ref. 48 éves, Busi u. 17. Zékány Ibolya ref. 1 hónapos, Gyermekekmenhely, Hajdu Jánosné ref. 53 éves, Haláp 32. Özv. Tarcsai Sámuelné ref. 78 éves, Kishegyesi út 40. Lichtnecker István rk. 78 éves, Kishegyesi út 40. Özv. Katona Gusztávné ref. 68 éves, Kishegyesi út 40. Kovács Róza ref. 67 éves, Barna u. 11.

Szabó Imre ref. 35 éves, 2-es h. e. u. 24. Özv. Rosenfeld Mórné izr. 74 éves, Erzsébet u. 9. E. Szabó Mihályné ref. 58 éves, Emerich u. 6. Kardos Ferenc ref. 70 éves Jókai u. 48. Szondy Lajos ny. városi tisztv. ref. 76 éves, Rakovszky u. 11. Miskolczi D. zso ref. 2 hónapos, Gyermekkorház. Miskolczi B. láné ref. 58 éves, H. dorog Szojka József gk. 78 éves, Kabar u. 6.

Kinevezés. Dr. Rác Ernő pénzügyi segédtitkár legfőbb állami számvizsgáló segédtitkárja a VIII. fizetési osztályba kinevezték. Dr. Rác Ernő hosszabb ideig a debreceni pénzügyigazgatóságnál teljesített szolgálatot. Kinevezéséhez ismerőseinek jókívánata fűződik.

Zsindely miniszter bellelemi tárgyú bélyegsorozatot küldött a pápának ajándékba. Zsindely Ferenc kereskedelmi és közlekedésügyi miniszter kezd ményezésére a posta karácsony ünnepére három darabból álló külön bélyegsorozatot hozott forgalomba. Mind a három bélyeg bellelemi tárgyú. A kereskedelmi miniszter a bellelemi tárgyú karácsonyi bélyegeket felajánlotta a pápának. Fehér szatytyánbőrrel köött rendkívül díszes és izléses albumot készíttettek, az albumba beleragasztották a magyar karácsonyi bélyegeket egy-egy példányát. A kereskedelmi miniszter karácsonyi emléktét és ajándékát diplomáciai úton küldték ki a Vatikánba, ahol karácsony napján kézbesítették a Szentatyához. Hasonló karácsonyi albummal kedveskedte a miniszter Maglione bíboros-államtitkárnak is.

Az Árpád-téri egyházrész hírei. Ma este a gyülekezeti teremben (Kassa-út 12) lesz a bibliaóra 5 órakor. — Téli Tökére Aszalós Imre pénzügyi kimutatása szerint újabb befolyt adományok: özv. B. P-né 10 P, egy vőlegény 5 P, Kovácsné Kapus R. 20 P, özv. Pásztor Trajáné 15 P, Csász Józsefné 10 P, Konecz Jánosék 30 P, Szilva Etelka 10 P, Kőhalmi Lajosék 10 P, Levelezőlaponkból 52 fillér. Egyéb adományok 36 P 08 fillér. — A nőszövetség karácsonyfa-ünnepélyére, december 23-ra természetben adták össze nagyon sokan a szükséges adományokat a gyermekek részére. Fogadják érte a köszönetet a nemeslelkű ajándékozók. — Öv délutánján, december 31-én két istentisztelet lesz az Árpád-téri templomban. Az első 3 órakor, a második 5 órakor kezdődő harangszóval. — A fiúk szerda este 6 órakor jönnek össze a lelkész hiatalba. — A leányok vasárnap délután 3 órakor jönnek össze a leánykörben.

Százhatéves asszony holtteste a talicskában. A nagyváradi rendőrség rejtélyes ügyben nyomoz. Sós Imre tisztviselő a temetőt mellett igyekezett hazafelé, amikor talicskerék nyirkosására lett figyelmes. Lépéseket is hallotta, majd észrevette, hogy a ködben valaki futni kezd. Sós Imre most már a hangok irányába futott és néhány méternyi távolságban belebotlott egy talicskába, amelyben egy öreg asszony holtteste volt. Pár perc múlva rendőri bizottság jelent meg a temetőben és megállapították, hogy a talicskában talált holt est Hadadi Béláné 106 éves asszonnyal azonos. Leányát, a 80 éves Hadadi Bertát rendőri bizottság hallgatta ki, az asszony azonban zavarosan viselkedett. A vizsgálóbíró elrendelte a holt est felboncolását és a rendőrség érélyes nyomozást indított a rejtélyes ügy minden részleteinek felderítésére.

Ezer állampolgárság megszűnése. A hivatalos lap tegnapi száma közli a belügyminiszter hirdetését, amelyben közhírré teszi, hogy több mint ezer magyar állampolgár állampolgársága az 1939. évi XIII. tc. 1. §-a alapján megszűnt.

Városi segély özv. 16th Andrásnének

Tóth Andrásné, Tóth András debreceni szobrász özvegye, Tóth Árpádnak, a nagynevű költőnek edesanyja öreg napjaira igen szűk körülmények közé jutott Ennek tudaja arra indított több irodalmi férfiút, akiknek el. Hankiss János államtitkár állott és akikhez Szabó Lőrinc, jeles költő, a Toth Árpád-kultus; lelkes híve is csatlakozott, hogy beadványt intézzenek Debrecen városához Tóth Andrásné megsegítése tárgyában. Dr. Kölcsey Sándor polgármester a legnyagobb megértéssel tette magáév az ügyet és a saját hatáskörében azonnal 150 pengő karácsony segélyt utaltatott ki Tóth Andrásné részére, ami természetesen a legjobb időben érkezett rendeltetési helyére.

A polgármester azonban tovább kíván menni a megsegítés terén és a legközelebbi közgyűlés elé — amint értesülünk — indítványt fog terjeszteni állandó havi segély megadásá iránt. Nincs kétségünk abban, hogy a város, amely utcát nevezett el Tóth Árpádról és amely hozzájárult a nagyváradi Tóth Árpád-emlékmű felállításához, készségesen meg fogja szavazni a polgármesteri javaslatot és ezzel a nemes elhatározással a közgyűlés nemcsak a költő edesanyjának, ennek a tiszteltreméltó matrósnak az agr napjait teszi elviselhetőbbé, hanem Debrecen nevét egy újabb szép szállal fűzi hozzá a magyar irodalom és költészet örök értékeihez.

Uj könyvek

Asztalos István: A FEKETE MACSKA. A fiatal erdélyi írógarda egyik legizimósbabb tenetségének nagy sikerrel aratott drámája. „A fekete macska” dráma kemény tanítása, hogy nem lehet az egyént embeerré nevelni, ami a közösség szellemé meg nem változik. A fiatal írói szabadságát az egyén önzese szegénység és tudatlanság béklyói alól. A új magyar népi dráma megteremtése felé nagy utat jelent ez az értékes darab.

Szász. Egy nagy port felvert konferencia kronikája az a könyv. — A szárszói írói táborozás előadásait kapjuk egyegyüttve, amelyek során a magyarságnak csaknem minden időszerű és fontos kérdése szóba került Kodolányi, Erdői, Németh László, Karácsonyi Sándor, Veres Péter, Nagy István stb. figyelemreméltó előadásai-ban.

KALEVALA. A finn nép hősköteménye Gyulász Pál remekbeszabott tanulmányával jelent meg. A nagy-szabású mű új kiadása Vikar Béla irodalomtörténeti jelentőségű fordításában külön érdekességét nyer napjainkban, amikor a közeimutlan jelent meg a hír, hogy Délderdyben Károlyi István író évek fíradósága után szájrol szájra gyűjtve összeállította a hasonló tárgyú magyar népköteményt. Az új kiadás a csodálatos Gyulász Pálnak, a kiváló költőnek és szakudolgozóknak pompás kíséretét adta. Gyulász Pál ebben a tanulmányban remekül hozza közel a magyar lélekhez a rokon finn nép sajátosan gazdag és színes képzeletvilágát.

Dante: UJ ELET. Az „Isteni Színjáték” halhatatlan kéltőjének ebben az alkotásában Beatrice iránt érzett szerelmét dolgozza fel az író. Sós Imre művész a költészetnek olyan magasságába nem emelkedett soha költő olyan erővel nem szót a lélekhez, mint Dante ebben a művében, mely Jekel Zoltán fordításában a Franklin Társulat kiadásában jelent meg.

Kempis Tamás: KRISZTUS KÖVETÉSE. Kempis Tamás, a vallásos mélyülés misztériumának nagy művésze, akinek minden gondolata, minden szava ma is olyan friss és idősezt, mint 500 évvel ezelőtt volt. Az Istenhívó ember időtlén sóvárgása szól meg ebben a műben, melyet a Kétnyelvű Remek sorozatban a Franklin Társulat adott ki.

Révay József: SÉTAK A RÓMAI Magyarországon. Érdekes, hogy szép utazása vizsi olvasójait új könyvében Révay József, Sok évszázaddal vissza a történelemben a honfoglalás előtti Magyarországot latin telepeseinek életébe. Az érdekes, szép könyv szinte elmeséli a magyar föld római múltjának minden érdekességét, fejezetlet szinte lenyugozik az olvasót. Tudományos értékei is jelentős munka ez Révay József írói munkásságának egyik leg-gazdagabb alkotása. Az értékes könyv a Franklin Társulat kiadásában jelent meg.

Italáru szükségletét Ujévre a Szilágyaság-ban szerezze be, Csapó-utca 7.

Szomorú szívvel jelentjük, hogy

özv. Rosenfeld Mórné
(Salétrom u. 10.)

74 éves korában elhunyt. Temetése ma 10 órakor lesz a zsidó temetőben.

Gyászolják: Gyermekel testvérrel, unokái és a kiterjedt rokonság.

Ujévi ünnepe
kellemes lesz, ha zenét visz lakásába

Szendrő Sándor
zongora., gramofon- rádió., hangszerárú és zen-műkereskedéséből

Batthyányi utca 22. sz.
Gramofonlemez nagy választékban.
Lemezvásárlásnál anyag beszolgáltatását kérem.
Telefon 31-29. Alapítva 1876.

A korpa ellátásról

Lapunk folyó hó 4-i és 10-i számban megjelent és a korpa-kérdést tárgyalta két cikk is. Most arról értesülünk, hogy a lapunkban emlegetett irányu megoldásról igen komoly tárgyalásokat folytatnak az illetékes szervek, kiknek hivatalos dolgai közé tartozik az állattenyésztés ügye is. Nem képezi vita tárgyát, hogy éppen Debrecen környékén van legkevésbé szalasztakarmány és a sok meg sok kiscsorda, mert magyarmarhat tenyészt. — amivel a tiszántúli szikes legelőket jobban ki lehet használni, mint a nyugati fajtákkal, — nem jut hozzá, — a fennálló abrak elosztási rendszer mellett — abraktakarmányhoz, amivel a hiányzó vagy szűkös szalasztakarmánymennyiséget pótolhatná.

Megtermesztették a napraforgót, kiszedték a tökmagot, üttették ki maguk és a közellátásnak adják oda a szintiszta olajat. A szintiszta olajat, amelyet a Juresek-fele pontok második csoportjában métermázsánként 800 kiló búzának megfelelő mennyiségben irnak a termelő és feldolgozó gazda nevére, míg a szemes napraforgót 200, a tökmagot 220 pontban. Itt van a háborús szegénység ezer megpróbáltatása között egy kis alkalom a politikuskok által sokat hirdetett iparosításra a mezőgazdaságnak, ahol mindenki nyerhet, mert olaj nem lesz kevesebb általa, a gazdának otthon lesz a jószágal részére az abrak s az olaj üledékét, az olaj-sárt felhasználja a gazda szerszámkenésre, gyógyítási célra, vagy szappannak. De tej sem lesz kevesebb a fogyasztók részére. A helybeli érdekképviseleteknek, legyen az önkéntes társulási vagy egyéb, az ősszel kellett volna ebben megtenni a lépéseket. Ma már az olajos magvaknak jóformán a helye van s ha van valaki, aki Debrecenben a természet maga dolgoztatja fel, annak személyében fel kellett volna hívni gazdatársai figyelmét is ezen. — a gazdát megilleti, nem megvetendő módra és alkalomra. — Sőt, egészen talán ma — az új termelési szerződés kötése idején — sem késett le örökre.

Súlyosan megbüntetik a gazdákat, ha nem tesznek eleget a marhabeszolgáltatási kötelezettségüknek

Ebből az esztendőből már csak egy-két nap van hátra, ezért a hatóság még egy utolsó kísérletet tesz arra, hogy a gazdák a rájuk kivetett szarvasmarhák beszoállítását. Vannak ugyanis gazdák, akik beszoállítás kötelezettségüknek egész évben — különféle okokra hivatkozással — nem tettek eleget. Tudomásunkra jutott, hogy a hatóság ezeknek a gazdáknak módot ad még egyszer arra, hogy beszoállítás kötelezettségüknek eleget tegyenek és tartozásukat az év végével leróják.

Csütörtökre tűzték ki az utolsó beszoállítás napot és az a gazda, aki ezzel a lehetőséggel nem él, magára vonja a legsúlyosabb büntetést. Saját érdekében figyelmeztetjük tehát a gazdákat, hogy a kitűzött időre vezessék fel marháikat a hatósági szemlére és átvele, mert ellenkező esetben a hatóság kénytelen lesz súlyosan megbüntetni azokat a gazdákat, akik sehogy, vagy csak kis részben tettek eleget kötelezettségüknek.

Sok karácsonya alatt a búzakötvény volt a legszebb ajándék

A karácsonyi ünnepek alatt és után a rokonok, barátok, ismerősök rendszerint beszámólnak egymásnak arról, hogy milyen ajándék várt rájuk a szent estén a karácsonya alatt. Kiderült, hogy igen sok házbán a legszebb, a legnagyobb örömet keltő ajándék egy kisebb vagy nagyobb címletű búzakötvény volt, amelyet legtöbbször a család fő vásárolt feleségének, vagy gyermekeinek.

Kétségtelen, hogy csakugyan jól járt, aki karácsonyi ajándékkul búzakötvényt kapott, mert évtizedek óta nem volt Magyarországon olyan népszerű és komoly értékű kötvény. Már is kiderült, hogy a társadalom minden rétege szívesen vásárolja a búzakötvényeket, de a legnagyobb visszhangot ez az értékpapír a gazdaközönség körében ébresztette. A mai mezőgazdasági és terményárak mellett ugyanis legtöbb gazda rendelkezik bizonyos pénzeszelekkel s így már régebben komoly gondot okozott, hogy felesleges készpénzvagyonukat miként helyezhetnék el. Vannak ugyanis józan, komoly gazdák — és a magyar gazdátársadalom többsége szerencsére ilyen — akik nem dobálják szét a pénzüket mindenféle felesleges holmira, hanem megnézik, mire költik a pengőt. Ezért választotta a kormány az új államkölesőn alapjául a legállandóbb értékű magyar gabonát, a búzát. Ez a búzakötvény — és ez egyik legnagyobb előnye — valódi értékű állandósággal rendelkezik, amit úgy kell érteni, hogy az állam ga-

Tiszántúli Gazda Kalendárium

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara az utóbbi időben egyre több irányban és igen célzerű módon és eszközökkel kapcsolja magához a gazdák érdeklődését. Ezt a törekvését teljes sikerrel szolgálja az 1944. évi Gazdákalandárium is, amelyet Szakácsi János mezőgazdasági kamarai titkár szerkesztett minden elismérésre méltó módon. A Kalendárium nemcsak hasznos olvasmányokról gondoskodott, melyek szórakoztatják gazdáinkat, hanem sok olyan szakszerű, könnyen érthető cikkel is, melyekből még a képzett gazdák is tanulhatnak. Avatott tollakból származnak a történelmi cikkek, ezek is gazdavonatkozásúak. Elég egyetlen címet idéznünk: „Ahol 20 hold futóhomok évi 141.000 pengő tiszta hasznout adott.” Minden pénz megér a gazda adóiról szóló hasznos útba-

igazítás is. Sok térkép és kép teszi szemléltetőbbé a Kalendáriumot, mely a Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. nyomdájában készült és a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamaránál megrendelhető.

A Kormányzó Úr Öfömlétsága búzakötvényt jegyzett

A Kormányzó Úr Öfömlétsága az egyik nagy budapesti pénzügyintézetnél nagyobb összegű búzakötvényt jegyzett.

Ismét Polgár Sándor lett a bérceplő géptulajdonosok ipartársulatának elnöke

A bérceplő géptulajdonosok ipartársulata Polgár Sándor elnök vezetésével tegnap tisztújító közgyűlést tartott, melyen megjelent dr. Vitéz Erdey János is, az ipartársulat örökös díszelőke.

Polgár Gyula penztáros az évvégi zárszámot ismertette, majd az elnök számolt be három évi, eredményekben gazdag működéséről. 1944-ben a tűzrendészeti szabályokkal kapcsolatosan sikerült a bérceplősök javára bizonyos módosításokat kieszközölni, majd a szalmaút s korúli kérdéseket intézte el az elnökség megnyugtató módon. Sikertől többek között azt is kezességülve, hogy a munkások megkapják pótelismiszerjegyüket. Ebben az évben az ipartársulat részére mintegy 38.000 P szódhitelt biztosítottak. Csúpan az anyagkiadásoknál mutatkoztak zavarok. Megköszönte vitéz dr. Erdey János támogatását, majd bejelentette, hogy mivel megbízatása lejárt, elnöki tisztéről lemond.

A jelölő bizottság nevében Kövesi Bernát tette meg jelentését, mely szerint egyhangúan kívánják, hogy a régi tisztikar vezesse tovább a társulat ügyeit. A tisztikarban annyi változtatást eszközölnek, hogy tekintettel a megszokozórodott teendőkre, az elnök mellé egy társelnököt és egy alelnököt választanak. A társelnök Kövesi Bernát, az alelnök pedig Keskes István lett. Vitéz dr. Erdey János díszelő örömmel veszi tudomásul, hogy az ügyek vezetése a régi kezében maradjon. A maga részéről további támogatást ígért a társulatnak.

Az újonnan megválasztott Polgár Sándor elnök köszönetet mondott a választmánynak iránta való bizalmáért. Az elnök bejelentette, hogy bérceplési igazolvány nélkül cséplést vállalni nem lehet s a jogtalanul cséplők ellen a feljelentést meg kell tenni. Vitéz dr. Erdey János szerint a bérceplési jogra nincsenek szigorú korlátozó rendelkezések s azok a géptulajdonosok is cséplhetnek bizonyos mennyiségűt, akiknek nincs iparigazolványuk. Ezután az adóügyekre tért át s ezzel kapcsolatban értékes tanácsokkal és felvilágosításokkal szolgált. Polgár Sándor végül bejelentette, hogy a most megjelent miniszteri rendelet értelmében a mezőgazdasági munkásokat február 1-ig le kell szerződtetni.

Debreceni állatvásár

A debreceni állatvásárra sertsből felhajtottak 209, eladtak 133 darabot. Lóhól felhajtás 258, eladás 132 darab, szarvasmarhából felhajtás 389, eladás 231 darab.

Választott malac páronként 140—190 pengő, hasas koca 530—

Adóbevallást, mérleg készítest, könyvelési restanciák feloldozását vállalom. Tanuljon könyve'ni. Kitűnő módszerrel 3 hónap alatt megtan tom. Cim a kiadóban.

850 pengőig. Vágó 145—460, silány igásló 390—690, közepes igásló 700—1600, jó igásló 1600—3000-ig. Vágó ökor elsőrendű 220, másodrendű 200, harmadrendű 180, csontolnivaló 150 fillér. Elsőrendű bika 215, másodrendű 195, harmadrendű 175, csontolnivaló 145. Tehén elsőrendű 210, másodrendű 190, harmadrendű 170, csontolnivaló 150 fillér. Hat százalékos engedmény. Vágó horjú elsőrendű 240, másodrendű 200, tinó, ökor 260—340 fillérig élsúlykilogrammonként. Fajóstehe' darabonként 1100—3000 pengőig. Irányzat lanyha.

A földművelésügyi miniszterium felhívja a gazdaközönség figyelmét arra, hogy a természeti kötelezettség alá eső olajosnövényekre a gazdák saját érdekében kössék meg a termelési szerződéseket január 15-ig. Az idejében megkötött termelési szerződés alapján a gazdák kedvezményes áru vételmagot, pétsót, termelési előleget, valamint olajipari erőtakarmányt kapnak, ez utóbbi anélkül, hogy közzelhatási pontokkal megterhelnék őket. A gazdák összes olajmagtermésüket akkor is kötelesek beszoállítani, ha termelési szerződést nem kötnek, viszont ebben az esetben a felszólított kedvezményben nem részesülhetnek.

Hirdetmény

Felhívom a fűszer- és élelmiszerkereskedőket, hogy a folyó évi július hó 1-én kibocsátott „Hatóságí Árjegyzék” fűszerjegyzéken a bekövetkezett változásokra tekintettel az alábbi javításokat haladékanul keresztülvetetni szíveskedjenek: vörőshagyma —39 P helyett —43 P/kg, foghagyma —98 P helyett 1.13 P/kg. Az átváltás esaközlése halóságilag ellenőriztetni fog. Elsőfokú közigazgatási hatóság, mint iparhatóság.

ÉRTESETÉS: Tisztelettel értesítjük a t. vevőközönséget, hogy cégünk felszámol s eladási irodal tevékenységét 1943 december hó 31-ével megszünteti. A téglá eladásokat 1944 január hó 1-től kezdődően a téglagyárak közvetlenül önállóan intézik saját irodáikban és pedig: a Debreceni Göztéglagyár Rt., Ferenc József út 70 sz. alatt. — A Hortobágy Téglagyár Rt. Vár utca 7. alatt. A Debreceni Műkögyár Rt. Fűrdő utca 2 sz. alatt. Felhívják a téglagyárak a t. vevőközönség figyelmét arra, hogy a téglát ezután is csak az Ipari Anyaghivatal kiutalása alapján szállíthatják, valamint arra is, hogy az anyaghivatal eddigi kiutalásai, amennyiben azok év végéig el nem szállítottak, az év végével hatályukat veszítik. Debreceni Tégláértékesítő Kft. f. a.

SPORT

Erősítések a labiatáron

Az őszi idény végeztével egyöntetűen megállapítás nyert az a tény, hogy a DVSC támadócsapat a téli szünet alatt új játékosokkal kell megerősíteni. A játékosok téli pihenőre tértek, a vezetőcsop azonban lázas munkába kezdett s min már megirtuk, három kiváló játékost készült szerződtetni.

A debreceni csapat megbízottjai a tegnapi nap Ungvárról jártak s mint hírlík, egy jönevű összekötőt szerződtettek le a DVSC-hez. A játékos nevé még titokban tartják, de annyit mindenesetre sikerült megtudnunk, hogy kitűnően épít, remekül kezeli a labdát, pompásan lök, egyzsoval klasszis játékos s vele nagy nyereség éri a DVSC-t. Az ungvári csapat ajánlatát, mely hatalmas talépi díj, hírszerint a DVSC vezetősége elfogadta s így minden valószínűség szerint rövidesen Debrecenbe is költözik a jönevű játékos, akit már látott néhány mérkőzésen a debreceni közönség.

Nyiregyháza' is jártak a DVSC megbízottjai, de ott zárt kapukat találtak s csak a napokban dől el, hogy a szabocsvideki városból,

DEBRECZEN 7 OLDAL 1943 XII. 29.

kit szerződtet a DVSC. Budapesten Horváth László, a DVSC fővárosi képviselője áll egy jönevű játékos átengedése ügyében tárgyalásban. A nyiregyházi játékos szélső posztton, míg a budapesti játékos a balsz csatár posztján játszik. Mindent egybevéve a tárgyalások erős útamben folynak s rövidesen teljes képet kapunk az új megszerzendő játékosokról.

Opata edző szerint komoly értékek vannak a DVSC-ben

„A napokban érkezett Debrecenbe Opata, a Kolozsvári AC jéka edzője, aki éveken keresztül volt a legendás hírv Boeska'nak edzője. A „Debrecen” munkatársai felkeresett debreceni tartozkodása alkalmából a jéka edzőt, aki elmondotta, hogy a mai labdarugobajnokságban már valószínűtlennek hangzik az, hogy a Kolozsvári AC tavaly a kiesés ellen küzdött, mert jelenleg a harmadik helyet foglalja el a bajnoki táblázaton. — Igaz — mondotta Opata edző — a bajnokságban nem sok különbség van a második és az utolsó között. Oly nagy a tomorülés, hogy ilyenre még nem volt pelda a magyar labdarugobajnokságban. A DVSC kolozsvári szereplése terelődött a zso s az edző teljesítmén szemétkel. mondja: — A DVSC mkor Kolozsvárról jéztott konnyon gyozhetett volna. Különösen a zéző felidőben állt nagyon gyozzelemre a vasutas úri modorával és kiegyensúlyozott játékevelele a legnagyobb elismerést vívta ki magának. A csapatban értékek vannak s ha egy két helyen megerősítik a DVSC-t akkor a legnagyobb sikerre is komoly ellentete lesz a debreceni vasutas — jezte be nyilatkozatát Opata Zoltán edző a népszerű „Zoli bácsi”

Értékes sportmunka ioyik a Tarsuiban Kereskedeimben

Közel háromszáz és egynéhány tanulóval nemcsak egyik legzso, de egyik legnépesebb intézete Debrecenben a Tarsulati Kereskedeim középiskola. Ez az iskola sokra kiterjedő sportmunkát végeztet elvára, a sporttevékenység és szegénység. Ezért a tanogatók között azonban potolja az az el talak kzt lukteto értékes sportmunka, melyet már évtizedek óta végez az intézet. A tarsulati kereskedeimisták minden sporttelei megmozdulásukban tanúságot tesznek amellett, hogy a sport legfőbb feladata nem az eredményhajszás, a sportnak robbantva a társadalmi életben, hanem az egészség és teljes ember megeremtes.

Az iskola élén sportvezető igazgató áll Demény Géza személyében, aki a tany gondossággal karolja fel intézetének sporttelei fejlődését is, s maga szöke mondani, hogy imadkorú el kért lehesen. Solymosi Beia tanár, azok közé a lelkes sportemberek közé tartozik, akik megértik, hogy a ma ifjúságának, a jövő labdarugobajnokságának a sport teren is becsülettel kell helyetallniuk. Vitéz Hadházy Dező testnevelési tanár személyében az egyik legkitűnőbb sportember és sportszázó oktatója a diákokat. A sportmunkában és sikereiben gazdag iskola sporttelei szintén minden sporttelegben és minden sporttelegben részt vesznek. Az intézet ennek a hivatalosnak teljes mértékben megjelölt multban és megjelölt ma is. Vissza tekintve a tavalyi évre, a labdarugobajnokságban a debreceni középiskolák közül a legsikeresebben szerepelt a Tarsulati Kereskedeim a Szent László vánoerkülső, asztali teniszben került előbb, bajnokságot nyertek, jékorugoban másodikok, az országos tornaszabonyban hatodikok lettek, sőt. Elmondhatjuk tehát, hogy értékes sportmunka ioyik ebben az intézetben, hiszen a közeljövöben kerülnek sorra az egyes sportágak házibajnokságai, melyek mind azt bizonyítják majd, hogy a jöve nemzedék elegendő munkával készül a szebb jövöre!

A debreceni Kereskedeim, így a DVSC féri, a DEAC féri és női csapata január 9-án Diósgyöriben szerepelnek. A DEAC féri és Diósgyöri LE együttese ellen játszanak.

Kezd hidegebbre fordulni az időjárás, ami elsősorban a jégsport hódolói előtt öröndetes esemény. Ha az ido így tartja magát és nem jön közbe nyíltulás, január első hetében már megindulhat komoly jéget.

A Belgrádban készülő magyar katonaválogatott csapat legutóbbi edzőmérkőzésén 2:0 arányban legyozte a B. csapatot. Az A. csapat így állt fel: Solymosi — Bólogh II. Kónya — Kise (SBTC). Balogh (BSZKFT). Szépegyri — Róza Deveser — Kornél. Subert, Ferenc. A B. csapat védelemben kapott helyet Nádas és Tardányi, míg a támadásban Adam, Tancos, Deák, Kiss (Ferenyváros). Patkócs összetételben szerepel.

Gradjanski—Vienna 3:0. A horvát bajnokságot biztosan gyozte. Az NB I. tavaszi sorsolása már készült és előreláthatólag az újév első napjaiban nyilvánosságra hozzák. A Kolozsvári Korcsolyázó Egyeslet most dolgozza ki te mősorát, mely szerint Debrecenben válogatott korongcsapatot vendéglát szerető latin, értékesítésként január végén vagy február első felében utaznak le a debreceni korongosok az erdélyi fővárosba.

Vasárnap a WMTK—Szabadkai VAK és a BVSC—FTC mérkőzésre indul az ökölvívó FB. Január 16-án kerül sor az első hazai kerékpáros felületvárosi versenyre. Németh 1 per 9 mp-re javította a 100 méteres melúszó csúseredményét Özdon.

